

ΔΡΑΣΗ Α.3.

Μελέτη Σκοπιμότητας για τη Διαχείριση της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) Άνδρου

Πρόγραμμα LIFE10 NAT/GR/000637

“ANDROSSPA - Διαχείριση της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της Άνδρου με σκοπό την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης 4 ειδών πτηνών προτεραιότητας”

Η παρούσα μελέτη συντάχθηκε στα πλαίσια του προγράμματος LIFE⁺ Φύση «Διαχείριση της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της Άνδρου με σκοπό την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης 4 ειδών πτηνών προτεραιότητας» LIFE10 NAT/GR/637 ANDROSSPA, χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Πράσινο Ταμείο.

Ομάδα Μελέτης

Ερευνητής	Ειδικότητα	Ρόλος στην εκπόνηση της μελέτης
Τάσος Δημαλέξης	Δρ Βιολογίας	Συντονισμός
Μαρία Σπυράτου-Προμπονά	Οικονομολόγος	Συμβολή στον οικονομο-τεχνικό σχεδιασμό
Ελίνα Παλιού	Νομικός	Νομοτεχνική επεξεργασία
Νικηφόρος Πλυτάς	Οικονομολόγος MSc	Συμβολή στον οικονομο-τεχνικό σχεδιασμό
Ελένη Γκουρβέλου	Βιολόγος	Συμβολή στην αξιολόγηση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης
Κωνσταντίνος Κουρέτας	Χημικός	Συμβολή στην καταγραφή χρηματοδοτικών προγραμμάτων

Περιεχόμενα

1.	Επιτελική Σύνοψη.....	1
2.	Εισαγωγή.....	2
3.	Εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο προστασίας και διαχείρισης.....	2
3.1.	Θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικής προστασίας, χωροταξικού σχεδιασμού και περιβαλλοντικής αδειοδότησης.....	2
3.2.	Καθεστώς προστασίας της υπόψη περιοχής.....	3
4.	Προτάσεις Σχήματος Διαχείρισης.....	4
4.1.	Σχέδιο διαχείρισης.....	4
4.2.	Διαθέσιμα από την ελληνική νομοθεσία Σχήματα Διαχείρισης.....	5
4.2.1.	Διαχείριση από Φορέα Διαχείρισης.....	6
4.2.2.	Ανάθεση της Διαχείρισης δυνάμει του νομοθετήματος χαρακτηρισμού της ΖΕΠ	6
4.2.3.	Διαχείριση μέσω Σύμβασης Διαχείρισης.....	6
4.2.4.	Διαχείριση μέσω Προγραμματικής Σύμβασης.....	8
4.3.	Προτεινόμενο Σχήμα Διαχείρισης.....	11
5.	Δομή και Αρμοδιότητες Σχήματος Διαχείρισης.....	14
5.1.	Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	14
5.2.	Δομή και αρμοδιότητες του Σχήματος Διαχείρισης.....	15
5.3.	Σχέδιο Διαβούλευσης.....	17
6.	Ανάλυση τεχνικο-οικονομικών στοιχείων της λειτουργίας του Σχήματος Διαχείρισης της ΖΕΠ Άνδρου.....	19
6.1.	Σύντομη περιγραφή του Σχήματος Διαχείρισης.....	19
6.2.	Έσοδα λειτουργίας Σχήματος Διαχείρισης.....	20
6.3.	Έσοδα Λειτουργίας Σχήματος Διαχείρισης.....	25
6.4.	Συμπεράσματα.....	29
	Παράρτημα Ι.....	32
	Παράρτημα ΙΙ.....	39

1. Επιτελική Σύνοψη

Η παρούσα Μελέτη Σκοπιμότητας για τη Διαχείριση της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (στο εξής, «ΖΕΠ») αποτελεί μέρος του Διαχειριστικού Σχεδίου για την ΖΕΠ Άνδρου που εκπονείται στα πλαίσια του προγράμματος LIFE10 NAT/GR/000637: Διαχείριση της Ζώνης Ειδικής Προστασίας της Άνδρου με σκοπό την επίτευξη του επιθυμητού επιπέδου διατήρησης για τέσσερα είδη προτεραιότητας, τον Μαυροπετρίτη (*Falco eleonora*), τον Σπιζαετό (*Hieraetus fasciatus*), τον Αιγαιόγλαρο (*Larus audouinii*) και τον Θαλασσοκόρακα (*Phalacrocorax aristotelis*). Το τετραετές πρόγραμμα Life στοχεύει στην εφαρμογή μέτρων διατήρησης για την άμεση προστασία των τεσσάρων ειδών προτεραιότητας στην ΖΕΠ της Άνδρου, ενώ παράλληλα επιδιώκει την καθιέρωση ενός καλά δομημένου, αποτελεσματικού, κοινωνικά αποδεκτού και οικονομικά βιώσιμου Συστήματος Διαχείρισης για τη ΖΕΠ, ικανό να συντονίζει τις δραστηριότητες των αρμόδιων αρχών και να υλοποιεί την απαραίτητη διαχείριση της ΖΕΠ για την επίτευξη και τη διατήρηση του επιθυμητού επιπέδου διατήρησης των ειδών προτεραιότητας, ώστε να εφαρμόσει τη δοκιμαστική λειτουργία της σε πλήρη κλίμακα.

Η περιοχή του έργου αποτελεί την πρόσφατα συσταθείσα ΖΕΠ «Άνδρος: Κεντρικό και νότιο τμήμα, γύρω νησίδες και παράκτια Θαλάσσια Ζώνη», GR4220028, η οποία περιλαμβάνει εσωτερικά και παράκτια χερσαία ενδιαιτήματα καθώς και παράκτιες θαλάσσιες περιοχές στην Άνδρο και τις γύρω νησίδες. Η ΖΕΠ φιλοξενεί 182 αναπαραγωγικά ζεύγη του Μαυροπετρίτη, 2-3 αναπαραγωγικά ζεύγη του Σπιζαετού, πάνω από 60 αναπαραγωγικά ζεύγη του Θαλασσοκόρακα και 25-30 αναπαραγωγικά ζεύγη του Αιγαιόγλαρου. Οι διαχειριστικές δράσεις διατήρησης για τη βελτίωση των ενδιαιτημάτων αναπαραγωγής και τροφοληψίας των ειδών αυτών, θα προδιαγραφούν από το Σχέδιο Διαχείρισης ΖΕΠ ώστε να δημιουργήσουν άμεσα και έμμεσα καθώς και μακροπρόθεσμα οφέλη στους τοπικούς πληθυσμούς των ειδών-στόχων. Παράλληλα η εκστρατεία ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης και επικοινωνίας του προγράμματος θα έχει επίδραση στις αντιλήψεις της τοπικής κοινωνίας και των επισκεπτών της περιοχής για τη ΖΕΠ και το φυσικό της περιβάλλον.

Η Μελέτη Σκοπιμότητας που εκπονείται στα πλαίσια της Δράσης Α3: «Εκπόνηση Μελέτης Σκοπιμότητας για της Διαχείρισης της ΖΕΠ Άνδρου» αποτελεί συμπληρωματική της Α1 Δράσης (Εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για τη ΖΕΠ Άνδρου). Αντικείμενο της Δράσης αυτής είναι η παρουσίαση των προτάσεών μας επί του σχήματος διαχείρισης της ΖΕΠ, όπως αυτό περιγράφεται στο Διαχειριστικό Σχέδιο (δράση Α1), των αρμοδιοτήτων του σχήματος διαχείρισης, του τρόπου χρηματοδότησης και του κόστους λειτουργίας αυτού.

Για την πληρέστερη κατανόηση της σκοπιμότητας επιλογής του προτεινόμενου σχήματος, θα προηγηθεί αναφορά στο εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο προστασίας και διαχείρισης, ενώ θα γίνουν και κάποιες επιπλέον προτάσεις για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του σχήματος διαχείρισης που θα επιλεγεί.

Με βάση το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο η μελέτη προτείνει τη σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης της ΖΕΠ από τον Δήμο Άνδρου μέσω προγραμματικής σύμβασης, τη στελέχωση της υπηρεσίας αυτής με βάση μικρό και ευέλικτο οργανόγραμμα και τη διασφάλιση της οικονομικής της βιωσιμότητας με αξιοποίηση ενός ευρύτατου φάσματος δυνατοτήτων χρηματοδότησης που θα επιτρέψουν τη μακροήμερευση της διαχείρισης της ΖΕΠ, χωρίς να απαιτείται η δέσμευση σημαντικών δημόσιων πόρων.

2. Εισαγωγή

Αντικείμενο της παρούσας Μελέτης Σκοπιμότητας για τη διαχείριση της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (στο εξής, «ΖΕΠ») «Άνδρος: Κεντρικό τμήμα, γύρω νησίδες και παράκτια θαλάσσια ζώνη» (GR4220028) είναι η παρουσίαση των προτάσεων μας επί του σχήματος διαχείρισης της ΖΕΠ, των αρμοδιοτήτων του σχήματος διαχείρισης, του τρόπου χρηματοδότησης και του κόστους λειτουργίας αυτού.

Για την πληρέστερη κατανόηση της σκοπιμότητας επιλογής του προτεινόμενου σχήματος, θα προηγηθεί αναφορά στο εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο προστασίας και διαχείρισης, ενώ θα γίνουν και κάποιες επιπλέον προτάσεις για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του Σχήματος Διαχείρισης που θα επιλεγεί.

3. Εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο προστασίας και διαχείρισης

3.1. Θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικής προστασίας, χωροταξικού σχεδιασμού και περιβαλλοντικής αδειοδότησης

1. Ν. 2742/1999, «Χωροταξικός Σχεδιασμός και Αειφόρος Ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 207/Α/1999).
2. Έγκριση του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128/Α/2008).
3. Έγκριση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (ΦΕΚ 1487/Β/2003).

4. Έγκριση των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας (ΦΕΚ 2464/Β/2008), τη βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/2009), τον τουρισμό (ΦΕΚ 1138/Β/2009).
5. Ν. 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 60/Α/2011).
6. ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/2012 «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ...» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» (ΦΕΚ 415/Β/2012).
7. Ν. 3851/2010 «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (ΦΕΚ 85/Α/2010).
8. Ν. 4014/12 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 209/Α/2011).
9. Π.Δ. 291/ΤΑΑΠΘ/4-11-11 «Καθορισμός Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχή του Δήμου Άνδρου της Νήσου Άνδρου και στις νησίδες Γαυριονήσια (Ν. Κυκλάδων). Επισημαίνεται ότι η εν λόγω ΖΟΕ δεν έχει εισέτι εκδοθεί.
10. Διάταγμα «Έγκριση καταλόγου μικρών νησιωτικών υγροτόπων και καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία και ανάδειξη των μικρών παράκτιων υγροτόπων που περιλαμβάνονται σε αυτόν» (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012).
11. Ν. 4109/2013 «Κατάργηση και συγχώνευση νομικών προσώπων του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα – Σύσταση Γενικής Γραμματείας για τον συντονισμό του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 16/Α/2013).

3.2. Καθεστώς προστασίας της υπόψη περιοχής

Διακόσιες δύο (202) περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας έχουν ταξινομηθεί ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (στο εξής, «ΖΕΠ») δυνάμει του άρθρου 4 της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και αποτελούν μέρος του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου περιοχών Natura 2000. Οι περιοχές αυτές περιλαμβάνονται στα παραρτήματα Β' και Γ' του άρθρου 14 της κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Η.Π.

37338/1807/E.103/1.9.2010 και στο άρθρο 9 του Ν. 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» ως Περιοχές Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών και ειδικότερα ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (βλ. ανωτέρω).

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000 GR4220028 «Άνδρος: Κεντρικό τμήμα, γύρω νησίδες και παράκτια θαλάσσια ζώνη» απεστάλη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως ΖΕΠ της χώρας τον Απρίλιο 2010.

Η τεκμηρίωση της αξίας της περιοχής ως πληρούσας τα κριτήρια χαρακτηρισμού περιοχών ΖΕΠ έγινε από τη μελέτη με τίτλο «Πρόγραμμα επαναξιολόγησης 69 Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας, Σύνταξη σχεδίων δράσης για την προστασία των ειδών προτεραιότητας», η οποία εκπονήθηκε με χρηματοδότηση από το ΕΠΠΕΡ

Η μελέτη είχε ως αντικείμενο την επαναξιολόγηση συγκεκριμένων περιοχών του καταλόγου IBA (Important Bird Areas) 2000 ως βιοτόπων ορνιθοπανίδας, βάσει επικαιροποιημένων στοιχείων, καθώς και τη σύνταξη σχεδίων δράσης για κάθε περιοχή, ανάλογα με τα είδη προτεραιότητας αυτής και βασίστηκε σε εργασίες πεδίου.

4. Προτάσεις Σχήματος Διαχείρισης

Πριν εκθέσουμε το προτεινόμενο σχήματα διαχείρισης για το έργο Άνδρος: Κεντρικό τμήμα, γύρω νησίδες και παράκτια θαλάσσια ζώνη», θα προβούμε σε μία σύντομη αναφορά στα Σχέδια Διαχείρισης.

Στη συνέχεια, αφού παρουσιαστούν τα διαθέσιμα από την ελληνική νομοθεσία «μοντέλα» σχημάτων διαχείρισης (Φορείς Διαχείρισης, Συμβάσεις Διαχείρισης, Προγραμματικές Συμβάσεις), θα παρουσιαστεί η δική μας πρόταση για το σχήμα διαχείρισης που ταιριάζει καλύτερα στα χαρακτηριστικά του έργου.

4.1. Σχέδιο διαχείρισης

Προκαταρκτικώς και για λόγους πληρότητας, επισημαίνεται ότι κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παρ. 5 του Ν. 3937/11, προκειμένου για τη διαχείριση των ΖΕΠ καταρτίζονται **σχέδια διαχείρισης**, με τα οποία καθορίζονται τα αναγκαία μέτρα οργάνωσης και λειτουργίας για τη διατήρηση των αντικειμένων που προστατεύονται, εξειδικεύονται οι όροι και οι περιορισμοί άσκησης δραστηριοτήτων και εκτέλεσης έργων και προσδιορίζονται αναλυτικά οι κατευθύνσεις και οι προτεραιότητες για την υλοποίηση έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία, διαχείριση του εκάστοτε έργου.

Τα σχέδια διαχείρισης συνοδεύονται από **σχέδια δράσης**, στα οποία εξειδικεύονται τα αναγκαία μέτρα, δράσεις, έργα και προγράμματα, οι φάσεις, το κόστος, οι πηγές και οι φορείς χρηματοδότησής τους, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους και οι φορείς εφαρμογής τους.

Τα σχέδια διαχείρισης για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Οι πράξεις έγκρισης των σχεδίων διαχείρισης λαμβάνουν υπόψη τους εθνικούς στόχους διατήρησης.

Τα σχέδια διαχείρισης των περιοχών, στις οποίες περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν στη γεωργική και αλιευτική δραστηριότητα, εγκρίνονται με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή Θαλασσιών Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας αντίστοιχα.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το Σχέδιο Διαχείρισης της περιοχής GR4220028, «Άνδρος: Κεντρικό τμήμα, γύρω νησίδες και παράκτια θαλάσσια ζώνη» εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Life+ Nature & Biodiversity 2010, με δικαιούχους το Δήμο Άνδρου (συντονιστής), την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία και την εταιρεία NCC ΕΠΕ.

Το Σχέδιο Διαχείρισης για το εν λόγω έργο αφορά στην υλοποίηση δράσεων που περιλαμβάνουν τα σχέδια δράσης των ειδών στόχων, σχέδια παρακολούθησης, σχέδια επιτήρησης - φύλαξης και σχέδια διάχυσης αποτελεσμάτων, χαρτογράφηση ευαισθησίας ώστε να επιτευχθεί ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης των πληθυσμών των τεσσάρων ειδών στόχων της ΖΕΠ.

4.2. Διαθέσιμα από την ελληνική νομοθεσία Σχήματα Διαχείρισης

Η ελληνική νομοθεσία προβλέπει τις ακόλουθες δυνατότητες για τη διαχείριση μίας ΖΕΠ:

Α) Διαχείριση από Φορέα Διαχείρισης.

Β) Ανάθεση της διαχείρισης σε δημόσιες υπηρεσίες, ειδικές υπηρεσίες και Ν.Π.Δ.Δ. με το νομοθέτημα χαρακτηρισμού της ΖΕΠ.

Γ) Διαχείριση μέσω Σύμβασης Διαχείρισης.

Δ) Διαχείριση μέσω Προγραμματικής Σύμβασης.

Το σύνολο των ανωτέρω δυνατοτήτων θα εξεταστεί κατωτέρω αναλυτικά, ώστε να τεκμηριωθεί η επιλογή του προτεινόμενου με την παρούσα Σχήματος Διαχείρισης.

4.2.1. Διαχείριση από Φορέα Διαχείρισης

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 παρ. 1 του Ν. 3937/2011, προκειμένου, μεταξύ άλλων και για τις ΖΕΠ, η διοίκηση και η διαχείρισή τους ανατίθεται στους λεγόμενους «Φορείς Διαχείρισης».

Η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των Φορέων Διαχείρισης ρυθμίζονται από το Ν.2742/99, όπως ισχύει, σύμφωνα με τον οποίο τη διοίκηση και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών μπορούν να αναλάβουν Φορείς Διαχείρισης ως Ν.Π.Ι.Δ.

Οι Φορείς Διαχείρισης έχουν την έδρα τους μέσα ή κοντά στις περιοχές, στις οποίες βρίσκονται τα προστατευόμενα αντικείμενα, είναι κοινωφελούς χαρακτήρα και εποπτεύονται από τον Υπουργό ΠΕΚΑ.

Ο Ν. 2742/1999 καθορίζει κατά τρόπο ιδιαίτερα λεπτομερή τις αρμοδιότητες με τις οποίες είναι επιφορτισμένοι οι Φορείς Διαχείρισης (βλ. άρθρο 15 παρ. 2), τους φορείς με τους οποίους πρέπει να συνεργάζονται (βλ. άρθρο 15 παρ. 3), τον τρόπο διοίκησής τους (βλ. άρθρο 15 παρ. 4), τους οικονομικούς τους πόρους (βλ. άρθρο 15 παρ. 5), τη διοικητική τους διάρθρωση (βλ. άρθρο 15 παρ. 6), τον οικονομικό και διαχειριστικό τους έλεγχο (βλ. άρθρο 15 παρ. 7), καθώς και προβλέψεις για τον εσωτερικό τους κανονισμό λειτουργίας (βλ. άρθρο 15 παρ. 8).

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 19 παρ. 4.2 του Ν. 1650/1986, όπως ισχύει, ο οικείος Φορέας Διαχείρισης συντονίζει τα προγράμματα επιστημονικών ερευνών και τη διαδικασία εκπόνησης των σχεδίων διαχείρισης για τις ΖΕΠ αρμοδιότητάς του.

Επί τη βάση των ανωτέρω ρυθμίσεων έχουν συσταθεί πολυάριθμοι Φορείς Διαχείρισης. Εντούτοις, δυνάμει του Ν. 4109/2013 (βλ. άρθρο 8), στο πλαίσιο απλούστευσης του υπάρχοντος εθνικού πλαισίου, αρκετοί εξ αυτών καταργήθηκαν και συγχωνεύθηκαν. Για λόγους πληρότητας, επισημαίνεται ότι για τους Φορείς Διαχείρισης που καταργήθηκαν προβλέπεται η μετακύλιση των αρμοδιοτήτων τους σε υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας ή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

4.2.2. Ανάθεση της Διαχείρισης δυνάμει του νομοθετήματος χαρακτηρισμού της ΖΕΠ

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 1, περίπτωση γ' του Ν. 2742/1999, όπως ισχύει, με κανονιστική πράξη (Προεδρικό Διάταγμα ή Υπουργική Απόφαση), η διαχείριση μίας προστατευόμενης περιοχής μπορεί να ανατεθεί σε δημόσιες υπηρεσίες ή νομικά πρόσωπα.

Στην περίπτωση της νήσου Άνδρου, δεν έχει εκδοθεί ακόμη τέτοιο νομοθέτημα χαρακτηρισμού.

4.2.3. Διαχείριση μέσω Σύμβασης Διαχείρισης

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 1, περίπτωση γ' του Ν. 2742/1999, σε όσες περιπτώσεις δεν έχουν συσταθεί Φορείς Διαχείρισης ή η διαχείριση ενός προστατευόμενου αντικείμενου δεν έχει υπαχθεί σε

υφιστάμενο Φορέα Διαχείρισης, όπως συμβαίνει στη συγκεκριμένη περίπτωση, η σύνταξη, η παρακολούθηση της εφαρμογής και η αξιολόγηση των κανονισμών διοίκησης και λειτουργίας και των σχεδίων διαχείρισης είναι δυνατόν να ανατεθεί σε:

- Υφιστάμενες δημόσιες υπηρεσίες ή σε ειδικές υπηρεσίες που συνιστώνται για το σκοπό αυτό κατά τις κείμενες διατάξεις.
- Οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και των δύο βαθμίδων.
- Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.
- Δημόσια ερευνητικά κέντρα.
- Άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
- Μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, που έχουν διακριθεί για το έργο τους στον τομέα της προστασίας της φύσης ή γενικότερα της προστασίας του περιβάλλοντος και τα οποία διαθέτουν την κατάλληλη τεχνική και επιστημονική υποδομή, καθώς και αποδεδειγμένη εμπειρία στην υλοποίηση ανάλογων έργων.

Ο τρόπος ανάθεσης είναι διαφορετικός, ανάλογα με τον φορέα. Κατά τούτο, σύμφωνα με το άρθρο 15, παρ. 1, περίπτωση γ' του Ν. 2742/1999, προκειμένου περί δημοσίων υπηρεσιών, ειδικών υπηρεσιών και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, η ανάθεση γίνεται με το προεδρικό διάταγμα του χαρακτηρισμού της ΖΕΠ.

Κατ' εφαρμογή του ίδιου άρθρου, στις υπόλοιπες περιπτώσεις φορέων, η ανάθεση γίνεται με σύμβαση, μεταξύ του Υπουργού ΠΕΚΑ και του νομικού προσώπου που αναλαμβάνει τις πιο πάνω αρμοδιότητες. Η σύμβαση αυτή καλείται **Σύμβαση Διαχείρισης**.

Στη σύμβαση αυτή προσδιορίζονται οι συμβαλλόμενοι φορείς, η διάρκεια, ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης από τον ανάδοχο φορέα των ανατιθέμενων αρμοδιοτήτων, ο τρόπος και τα ποσά χρηματοδότησης των δαπανών της διαχείρισης, ο τρόπος, τα όργανα και η διαδικασία εποπτείας και ελέγχου από το ΥΠΕΚΑ του ανάδοχου φορέα, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Η ανωτέρω αναφερθείσα διάταξη του Ν. 2742/1999, όπως αυτή συμπληρώθηκε δυνάμει του άρθρου 8, παρ. 13 του Ν. 4109/2013, καθορίζει το *περιεχόμενο* της Σύμβασης Διαχείρισης. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το περιεχόμενο της Σύμβασης Διαχείρισης *ταυτίζεται* με το περιεχόμενο του Σχεδίου Διαχείρισης της περιοχής.

Σε κάθε περίπτωση, η Σύμβαση Διαχείρισης θα πρέπει να περιέχει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

- α) τα μέτρα διαχείρισης (τύπων οικοτόπων, ειδών δασών, βόσκησης, γεωργικών εκτάσεων και γεωργικής δραστηριότητας, αλιείας και υδατικών πόρων)·
- β) τα μέτρα προστασίας εδαφικών πόρων·
- γ) τα μέτρα επόπτευσης και φύλαξης·
- δ) τα μέτρα διαχείρισης – διακίνησης επισκεπτών και ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού·
- ε) η επικοινωνία, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού·
- στ) η διαμόρφωση προγραμμάτων κατάρτισης·
- ζ) η υλοποίηση προγράμματος παρακολούθησης με καθορισμό στόχων, παραμέτρων και δεικτών·
- η) η λειτουργία υλικών, υποδομών και εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση των παραπάνω μέτρων και δράσεων.

Επισημαίνουμε για λόγους πληρότητας ότι τα ανωτέρω στοιχεία πράγματι περιέχονται στο Σχέδιο Διαχείρισης του υπόψη έργου.

Η Σύμβαση Διαχείρισης συνάπτεται μετά από πρωτοβουλία του Υπουργείου ΠΕΚΑ (ήτοι, μετά από σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του εν λόγω Υπουργείου).

Στο πλαίσιο αυτό καθορίζονται οι τυπικές προϋποθέσεις για την υποβολή ενδιαφέροντος ανάληψης της υποχρέωσης διαχείρισης, τα κριτήρια επιλογής του αντισυμβαλλομένου στη Σύμβαση Διαχείρισης, οι εμπλεκόμενοι φορείς, η διαδικασία κατάρτισης και λύσης της Σύμβασης Διαχείρισης, καθώς και οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις των αντισυμβαλλομένων. Επισημαίνεται δε, ότι εκ του νόμου απαιτείται τεκμηρίωση της οικονομικής βιωσιμότητας του προτεινόμενου σχήματος διαχείρισης, οπότε είναι υποχρεωτικό να έχει προηγηθεί η κατάρτιση οικονομοτεχνικής μελέτης.

4.2.4. Διαχείριση μέσω Προγραμματικής Σύμβασης

Στο πλαίσιο αναμόρφωσης του συστήματος διοίκησης της χώρας, το 2010 ψηφίστηκε ο λεγόμενος «Νόμος του Καλλικράτη», Ν. 3852/2010 «Νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης – πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/2010).

Κατ' εφαρμογή της ανωτέρω νομοθεσίας, πέραν της συγκρότησης του Α' και του Β' βαθμού *τοπικής αυτοδιοίκησης* (οι δήμοι ως Α' βαθμός και οι περιφέρειες ως Β' βαθμός, αντίστοιχα), των οποίων τα μέλη είναι αιρετά, συγκροτούνται οι αποκεντρωμένες διοικήσεις ως ενιαίες μονάδες για τις

αποκεντρωμένες υπηρεσίες του κράτους, οι οποίες ασκούν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα στις *κρατικές υποθέσεις* της αντίστοιχης περιφέρειας.

Ο κάθε φορέας διοίκησης (Α΄ και Β΄ βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης, αποκεντρωμένες διοικήσεις) διαθέτει διακριτές αρμοδιότητες, οι οποίες ρητώς καθορίζονται στο νόμο και οι οποίες, αφορούν μεταξύ άλλων και τα σχέδια διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών. Συγκεκριμένα και για λόγους πληρότητας, οι σχετικές αρμοδιότητες που αφορούν τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού προβλέπονται στο άρθρο 73 παρ. 1, υπό iii του Ν. 3852/2010 (καθώς και στα άρθρα 58, 59 και 65), ως προς τους ΟΤΑ Β΄ βαθμού προβλέπονται στο άρθρο 186 (υπό ΣΤ, στοιχεία 19 και 33) του ίδιου νόμου και ως προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο άρθρο 15, παρ. 1, περίπτωση γ΄ του Ν. 2742/1999, όπως αυτό τροποποιήθηκε δυνάμει του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 3937/2011.

Κατ΄ εφαρμογή του άρθρου 4 του Ν. 3852/2010, μεταξύ των δύο βαθμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεν υφίστανται σχέσεις ελέγχου και ιεραρχίας, αλλά συνεργασίας, οι οποίες αναπτύσσονται βάσει του νόμου, *κοινών συμφωνιών*, καθώς και με το συντονισμό *κοινών δράσεων*.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η νήσος της Άνδρου διαθέτει ως Α΄ βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης το Δήμο Άνδρου, ενώ υπάγεται στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (Β΄ βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης) και στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου (κεντρική διοίκηση). Σε **Παράρτημα** του παρόντος παρατίθενται οι αρμοδιότητες του κάθε φορέα ως προς τη νήσο της Άνδρου.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, το άρθρο 100 του Ν. 3852/2010 προβλέπει τη δυνατότητα σύναψης Προγραμματικών Συμβάσεων, προκειμένου για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους. Σε **Παράρτημα** του παρόντος παρατίθεται Σχέδιο Προγραμματικής Σύμβασης.

Οι Προγραμματικές Συμβάσεις συνιστούν ένα ιδιαίτερα «ευέλικτο» εργαλείο. Πράγματι, κατ΄ εφαρμογή του άρθρου αυτού, μεταξύ άλλων, οι δήμοι, οι περιφέρειες, τα Ν.Π.Δ.Δ., τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, οι επιχειρήσεις ΟΤΑ, τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (μεταξύ αυτών και τα Τ.Ε.Ι.), μπορούν να συνάπτουν Προγραμματικές Συμβάσεις είτε με το Δημόσιο είτε μεταξύ τους ή και με φορείς του δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982, μεμονωμένα ή από κοινού.

Οι Προγραμματικές Συμβάσεις τελούν υπό τον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στις Προγραμματικές Συμβάσεις απαραίτητα ορίζονται τα ακόλουθα: το αντικείμενο της σύμβασης, ο σκοπός και το περιεχόμενο των μελετών, των έργων, των προγραμμάτων ή των υπηρεσιών, ο προϋπολογισμός τους, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, οι πόροι από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες οικονομικές υποχρεώσεις και η διάρκεια της σύμβασης. Επίσης ορίζεται το όργανο παρακολούθησης της εφαρμογής της και οι αρμοδιότητές του, καθώς και ρήτρες σε βάρος του συμβαλλομένου που παραβαίνει τους όρους της Προγραμματικής Σύμβασης.

Με την Προγραμματική Σύμβαση επίσης ορίζεται ο συμβαλλόμενος, στον οποίο μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων του προγράμματος **μετά την ολοκλήρωσή του**, εφόσον προβλέπεται αντίστοιχο στάδιο.

Σε περίπτωση που ο συμβαλλόμενος σε Προγραμματική Σύμβαση αναθέσει σε τρίτον τη διαχείριση, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων αυτών, η ανάθεση γίνεται σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τον κατά τη σύμβαση υπόχρεο συμβαλλόμενο.

Οι συμβαλλόμενοι φορείς για την εκτέλεση των Προγραμματικών Συμβάσεων μπορεί να χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέσω προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται αμιγώς από εθνικούς πόρους, τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή άλλα εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα, καθώς και από τους προϋπολογισμούς των συμβαλλόμενων φορέων. Είναι δυνατή η χρηματοδότηση των συμβαλλομένων και από φορείς του δημόσιου τομέα που δεν μετέχουν στην Προγραμματική Σύμβαση.

Προκειμένου για την εκτέλεση των Προγραμματικών Συμβάσεων και στο πλαίσιο των συμφωνούμενων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων οργανισμών και φορέων, επιτρέπεται η απασχόληση προσωπικού του ενός συμβαλλομένου στον άλλον, καθώς και η παραχώρηση της χρήσης ακινήτων, εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και μέσων.

Για λόγους πληρότητας επισημαίνεται ότι οι Προγραμματικές Συμβάσεις δεν ταυτίζονται με τις Συμβάσεις Διαδημοτικής ή/και Διαβαθμιδικής Συνεργασίας, δυνάμει των οποίων Δήμοι της ίδιας περιφέρειας ή όμοροι Δήμοι (Διαδημοτική Συνεργασία), καθώς και Δήμοι της ίδιας περιφέρειας και η οικεία περιφέρεια (Διαβαθμιδική Συνεργασία) μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις, με αντικείμενο την άσκηση αρμοδιότητας για λογαριασμό τους ή την υποστήριξη της άσκησης της (βλ. το άρθρο 99 του Ν. 3852/2010). Ακόμη, δεν ταυτίζονται με τα Δίκτυα Δήμων και Περιφερειών κατ' εφαρμογή του άρθρου 101 του Ν. 3852/2010.

4.3. Προτεινόμενο Σχήμα Διαχείρισης

Ανωτέρω εκτέθησαν κατά τρόπο αναλυτικό τα Σχήματα Διαχείρισης που προβλέπονται από την ελληνική νομοθεσία και τα οποία, κατ' αρχάς, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για το υπόψη έργο.

Όσον αφορά την πρώτη δυνατότητα, ήτοι την ανάθεση σε Φορέα Διαχείρισης, εξ όσων αναφέρθηκαν ανωτέρω προκύπτει ότι πέραν των δυσλειτουργιών που είναι εγγενείς στα σύνθετα Σχήματα Διαχείρισης, όπως είναι οι Φορείς Διαχείρισης, θα πρέπει να αποδοθεί ιδιαίτερη σημασία στο ότι, υπό το φως των διαμορφούμενων οικονομικο-πολιτικών συνθηκών, τα σχήματα των Φορέων Διαχείρισης συρρικνώνονται.

Ως εκ τούτου, θεωρείται απίθανο να υποστηριχτεί η δημιουργία ενός νέου Φορέα Διαχείρισης κατά τα πρότυπα του Ν. 2742/1999 για την περιοχή της ΖΕΠ GR4220028 «Άνδρος: Κεντρικό τμήμα, γύρω νησίδες και παράκτια θαλάσσια ζώνη».

Όσον αφορά τη δεύτερη δυνατότητα, ήτοι την ανάθεση σε δημόσιες υπηρεσίες, ειδικές υπηρεσίες και ν.π.δ.δ. δυνάμει του νομοθετήματος χαρακτηρισμού της ΖΕΠ, επισημαίνεται ότι τέτοιο νομοθέτημα δεν έχει εισέτι εκδοθεί. Η έκδοσή του είναι δυνατόν να προσκρούσει σε προσκόμματα τόσο ουσιαστικής φύσεως (υπό την έννοια της απροθυμίας της διοίκησης να το υιοθετήσει) όσο και χρονικής (εάν, για παράδειγμα, εκδοθεί προεδρικό διάταγμα, ο προληπτικός έλεγχος νομιμότητας που ασκεί το Συμβούλιο της Επικρατείας επ' αυτού είναι δυνατόν να καθυστερήσει σημαντικά). Επομένως, η έκδοσή του – αν και είναι επιθυμητή – δεν θα πρέπει να καταστεί *προαπαιτούμενο* της υλοποίησης των δράσεων που προτείνει το σχέδιο διαχείρισης. Εφόσον, κατά τη διάρκεια υλοποίησης των δράσεων του σχεδίου διαχείρισης, υιοθετηθεί και το σχετικό νομοθέτημα χαρακτηρισμού της ΖΕΠ, θα έλθει να ενδυναμώσει και να προσδώσει περαιτέρω νομικό κύρος στις ενέργειες που θα έχουν ήδη αναληφθεί στη πλαίσιο του προτεινόμενου με την παρούσα μελέτη Σχήματος Διαχείρισης.

Όσον αφορά τα άλλα δύο διαθέσιμα εργαλεία, ήτοι τις Συμβάσεις Διαχείρισης και τις Προγραμματικές Συμβάσεις, αμφότερα παρουσιάζουν συναφή χαρακτηριστικά. Με άλλα λόγια, κατ' ουσίαν η Προγραμματική Σύμβαση θα επέχει θέση Σύμβασης Διαχείρισης.

Εντούτοις, υπάρχουν ορισμένες διαφορές, οι οποίες προκρίνουν την επιλογή της Προγραμματικής Σύμβασης.

Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων διαφορών, επισημαίνουμε ότι, όπως αναφέρθηκε, οι Συμβάσεις Διαχείρισης συνάπτονται κατά τρόπο αποκλειστικό μεταξύ του Υπουργού ΠΕΚΑ και του νομικού προσώπου που αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες διαχείρισης και η σύναψή τους γίνεται κατόπιν πρωτοβουλίας του ΥΠΕΚΑ. Αντιθέτως, οι Προγραμματικές Συμβάσεις παρουσιάζουν μεγαλύτερη

ευελιξία, καθώς ο οικείος φορέας μπορεί να συνάπτει την Προγραμματική Σύμβαση είτε με το Δημόσιο είτε με άλλον φορέα.

Περαιτέρω, μία άλλη διαφορά έγκειται στη δυνατότητα ανάθεσης τμήματος της σύμβασης σε τρίτον. Ενώ η Σύμβαση Διαχείρισης δεν προβλέπει τέτοια δυνατότητα, στο πλαίσιο μίας Προγραμματικής Σύμβασης κάτι τέτοιο είναι εφικτό και προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

Επιπρόσθετο πλεονέκτημα της Προγραμματικής Σύμβασης είναι ο έλεγχος της νομιμότητάς της εκ μέρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τούτο διασφαλίζει, πέραν της διαφάνειας και τη νομιμότητα του εγχειρήματος.

Κατόπιν των ανωτέρω, προκρίνουμε ως Σχήμα Διαχείρισης την Προγραμματική Σύμβαση. Σε κάθε περίπτωση, όπως αναφέρθηκε, η Προγραμματική Σύμβαση θα έχει το περιεχόμενο της Σύμβασης Διαχείρισης και θα επέχει θέση αυτής.

Με δεδομένη την ευελιξία που παρουσιάζει το όχημα της Προγραμματικής Σύμβασης ως προς τους συμβαλλόμενους φορείς, αυτή θα μπορούσε να συναφθεί, για παράδειγμα, μεταξύ Δήμου και Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μεταξύ Δήμου και ΥΠΕΚΑ ή μεταξύ Δήμου και Περιφέρειας και λοιπών φορέων που έχουν εμπλοκή στην υλοποίηση του προγράμματος. Η τελική επιλογή θα εξαρτηθεί από τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης και τον επιθυμητό τρόπο διαχείρισης.

Στο σημείο αυτό, χωρούν, πάντως οι ακόλουθες τρεις επισημάνσεις:

Πρώτον, ως προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, αν και το άρθρο 15, παρ. 1, περίπτωση γ' του Ν. 2742/1999, όπως αυτό τροποποιήθηκε δυνάμει του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 3937/2011 προβλέπει την έκδοση Π.Δ. (εξουσιοδοτική διάταξη), με το οποίο θα ιδρυθούν Διευθύνσεις Συντονισμού Προστατευόμενων Περιοχών σε επίπεδο Αποκεντρωμένης Διοίκησης με αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, την εποπτεία και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών που υπάγονται στη χωρική αρμοδιότητα των οικείων αποκεντρωμένων διοικήσεων και το σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων και δράσεων διαχείρισης, έρευνας, προστασίας και ενημέρωσης, τέτοιο Π.Δ. δεν έχει εκδοθεί έως την ημέρα σύνταξης της παρούσας μελέτης.

Δεύτερον, σε περίπτωση που προκριθεί το Σχήμα Διαχείρισης να περιορίζεται μόνο μεταξύ φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης (Δήμοι, Περιφέρειες), χωρίς τη συμμετοχή άλλων φορέων, θα μπορούσε να εξεταστεί μήπως είναι πλέον κατάλληλα τα άλλα εργαλεία συνεργασίας των φορέων αυτών που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία (βλ. ανωτέρω, ως προς τις Διαδημοτικές και τις Διαβαθμιδικές Συνεργασίες και ως προς τα Δίκτυα Δήμων).

Τρίτον, όπως αναφέρθηκε, παράλληλα με τις διαδικασίες υπογραφής και υλοποίησης της Προγραμματικής Σύμβασης ως Σχήματος Διαχείρισης, θα δρομολογηθεί και η διαδικασία υιοθέτησης ενός νομοθετήματος χαρακτηρισμού για τη ΖΕΠ, το οποίο θα θέτει υπό το μανδύα κανονιστικής πράξης το πλαίσιο υλοποίησης του σχεδίου διαχείρισης. Δεδομένου του αβέβαιου χρονικού προγραμματισμού της υιοθέτησης ενός τέτοιου νομοθετήματος, η σχετική διαδικασία θα υλοποιείται παράλληλα και ανεξάρτητα από τις δράσεις στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση, το νομοθέτημα χαρακτηρισμού θα είναι απόλυτα συμβατό με τα προβλεπόμενα στην Προγραμματική Σύμβαση.

5. Δομή και Αρμοδιότητες Σχήματος Διαχείρισης

5.1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Προκαταρκτικώς επισημαίνεται ότι, προκειμένου για την αποτελεσματικότερη διαχείριση, προκρίνεται η συμμετοχή – ει δυνατόν – όλων των φορέων που έχουν αρμοδιότητα για το φυσικό περιβάλλον. Εντούτοις, θα πρέπει να ληφθεί, παράλληλα, μέριμνα ώστε να μη δημιουργηθεί ένα πολύπλοκο σχήμα που θα δυσχεράνει, τελικώς, την υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης.

Στο πλαίσιο αυτό, η διαμόρφωση των αρμοδιοτήτων του Σχήματος Διαχείρισης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες:

Πρώτον, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το σχέδιο διαχείρισης του έργου και οι δράσεις που αυτό προβλέπει. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το σχέδιο διαχείρισης προβλέπει πέντε ειδών δράσεις:

- προπαρασκευαστικές δράσεις
- δικαιώματα χρήσης γης
- διαχειριστικές δράσεις
- δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης του κοινού και διάχυσης των αποτελεσμάτων και
- δράσεις συνολικού συντονισμού και παρακολούθησης του έργου

Δεύτερον, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις Προγραμματικές Συμβάσεις, όπως αυτό εκτέθηκε ανωτέρω και, ιδίως, οι ελάχιστες απαιτήσεις αυτών.

Τρίτον, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι φορείς που έχουν αρμοδιότητα στα ζητήματα που άπτονται των δράσεων του σχεδίου διαχείρισης, με επίκεντρο εκείνον τον φορέα που είναι εγγύτερα στο έργο και, παράλληλα, διαθέτει την καθ' ύλην αρμοδιότητα για τα σχετικά ζητήματα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο Δήμος Άνδρου είναι πράγματι αυτός που διαθέτει τον ισχυρότερο σύνδεσμο με το έργο και τις απαιτήσεις για την υλοποίησή του. Συναφώς, είναι χαρακτηριστικό ότι ο Δήμος Άνδρου συμμετέχει – με μικρότερη ή μεγαλύτερη συμμετοχή – στο σύνολο των δράσεων που προβλέπει το σχέδιο διαχείρισης.

Τέταρτον, θα πρέπει να εξεταστεί ποιοι άλλοι φορείς είναι πράγματι εις θέση να συνεισφέρουν στην υλοποίηση του έργου. Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε το διαχειριστικό σχήμα που θα προκύψει να είναι ευέλικτο και δομημένο κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να αποφευχθούν γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, οι οποίες, ενδεχομένως, θα αποτελέσουν τροχοπέδη στην προσήκουσα εκτέλεσή του.

Συγκεκριμένα, κατωτέρω θα παρουσιαστεί η προτεινόμενη δομή και οι αρμοδιότητες του Σχήματος Διαχείρισης, όπως θα αποτυπωθούν στην Προγραμματική Σύμβαση (κατωτέρω υπό ii). Δεδομένης της κρισιμότητας όσο και της πολυπλοκότητας των ζητημάτων που ανακύπτουν, προτείνεται, περαιτέρω, η θέση σε διαβούλευση του προτεινόμενου Σχήματος Διαχείρισης (κατωτέρω υπό iii).

5.2. Δομή και αρμοδιότητες του Σχήματος Διαχείρισης

Όπως αναφέρθηκε, ως Σχήμα Διαχείρισης προκρίνεται η Προγραμματική Σύμβαση, η οποία ενέχει σημαντικά πλεονεκτήματα, τα οποία αναλύθηκαν ανωτέρω. Κατωτέρω θα παρουσιαστεί η πρόταση δομής και περιεχομένου της Προγραμματικής Σύμβασης.

Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι η αποτελεσματικότητα του προγράμματος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη διασφάλιση συνέχισης των δράσεων διατήρησης των επιτευγμάτων του προγράμματος και μετά την τυπική λήξη του. Προς τούτο, άλλωστε, η Δράση Ε.4 του σχεδίου δράσης είναι αφιερωμένη στο σχεδιασμό μετά τη λήξη του προγράμματος Life.

Η ιδιαιτερότητα αυτή έχει επιπτώσεις και στο σχεδιασμό της Προγραμματικής Σύμβασης, καθώς αυτή θα σχεδιαστεί έχοντας υπόψη ότι η υλοποίησή της θα γίνει σε **δύο διακριτές φάσεις**: η πρώτη φάση θα διαρκεί όσο διαρκεί και το πρόγραμμα Life, ενώ η δεύτερη θα ξεκινά μετά τη λήξη του προγράμματος και για όσο χρονικό διάστημα αποφασιστεί ότι θα πρέπει κατ' ελάχιστον να διατηρηθούν οι δράσεις διατήρησης που προβλέπονται στο σχέδιο διαχείρισης.

Ειδικότερα, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Αντικείμενο της Προγραμματικής Σύμβασης είναι η διαχείριση της ΖΕΠ, σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

Συμβαλλόμενοι:

Ο Δήμος Άνδρου, ΥΠΕΚΑ-Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου (Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού), η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού), το Δασαρχείο Άνδρου και το Λιμεναρχείο Άνδρου.

Η εταιρεία συμβούλων NCC και η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία θα συμμετέχουν άνευ δικαιώματος ψήφου.

Χρονοδιάγραμμα:

Ως προς την πρώτη φάση: η έναρξη ισχύος της Προγραμματικής Σύμβασης θα είναι η ημερομηνία υπογραφής της. Η λήξη της θα ταυτίζεται με τη λήξη του προγράμματος Life (τέλος του 2015).

Ως προς τη δεύτερη φάση, η έναρξη ισχύος της θα ταυτίζεται με την επαύριο της λήξης του προγράμματος Life. Η λήξη της θα ταυτίζεται με το τέλος της περιόδου που θα τεθεί ως ορόσημο ελάχιστης διατήρησης και συνέχισης των δράσεων που είχαν αναληφθεί όσο ήταν ενεργό το πρόγραμμα.

Αρμοδιότητες των συμβαλλομένων: ο Δήμος Άνδρου, το ΥΠΕΚΑ-Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου (Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού), η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού) το Δασαρχείο Άνδρου και το Λιμεναρχείο Άνδρου, ως συμβαλλόμενοι με δικαίωμα ψήφου, θα έχουν ευρείες και αποφασιστικές αρμοδιότητες.

Η εταιρεία συμβούλων NCC και η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία θα συμμετέχουν άνευ δικαιώματος ψήφου, συμβουλευτικά. Παράλληλα, όμως, θα συμμετέχουν με μέλη τους στην Τεχνική Ομάδα Υποστήριξης της Προγραμματικής Σύμβασης, της οποίας η εισήγηση θα είναι *υποχρεωτική* πριν ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης. Είναι δυνατόν να περιληφθεί ειδική πρόβλεψη, ώστε σε περίπτωση που τα όργανα/φορείς που έχουν αποφασιστική αρμοδιότητα θέλουν να αποστούν από την εισήγηση της Τεχνικής Ομάδας Υποστήριξης, θα αιτιολογούν ειδικώς την απόφασή τους.

Ο κάθε φορέας θα ορίσει το/τα φυσικά πρόσωπα που θα το εκπροσωπούν για τις ανάγκες της υλοποίησης της Προγραμματικής Σύμβασης (με τους αναπληρωτές τους).

Τρόπος άσκησης αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης: θα συσταθεί μία επιτροπή που θα παρακολουθεί την υλοποίηση των δράσεων της Προγραμματικής Σύμβασης και του σχεδίου διαχείρισης (Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης), στη σύνθεση της οποίας θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των συμβαλλομένων (περιττού αριθμού). Οι αποφάσεις θα λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Θα υιοθετηθούν κανόνες απαρτίας, εκπροσώπησης κ.λπ..

Αρμοδιότητες του οργάνου παρακολούθησης: θα προβλεφθούν συναντήσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα, κατά τις οποίες οι συμβαλλόμενοι θα λαμβάνουν τις αποφάσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης και της Προγραμματικής Σύμβασης. Πέραν των τακτικών συναντήσεων, το όργανο παρακολούθησης θα συγκαλείται και κάθε άλλη φορά που θα ζητηθεί από τους συμβαλλόμενους. Το όργανο παρακολούθησης θα κατέχει αποφασιστικό ρόλο σε διάφορα ζητήματα, όπως η επιβολή ρητρών σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της σύμβασης εκ μέρους των συμβαλλομένων ή η σύμφωνη γνώμη σε περίπτωση οιασδήποτε τροποποίησης της Προγραμματικής Σύμβασης ή των παραρτημάτων αυτής.

Ρήτρες σε περίπτωση παραβίασης όρων της Προγραμματικής Σύμβασης: οι συμβαλλόμενοι φέρουν την υποχρέωση να τηρούν τους όρους της Προγραμματικής Σύμβασης. Σε περίπτωση αθέτησης όρων της Προγραμματικής Σύμβασης, το όργανο παρακολούθησης θα έχει τη δυνατότητα να επιβάλει κυρώσεις, ανάλογα με τη βαρύτητα της παραβίασης, όπως σύσταση ή αποζημίωση.

Διαδικασίες υπεργολαβικής ανάθεσης: σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητο να ανατεθεί σε τρίτο τμήμα των αρμοδιοτήτων των συμβαλλομένων, αυτό θα πρέπει να γίνει κατόπιν απόφασης του οργάνου παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης. Η ανάθεση θα γίνει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Μπορεί να έχει οριστεί το ανώτατο ποσό της υπεργολαβίας ή περιοριστικά τα αντικείμενα που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο υπεργολαβικής ανάθεσης.

Οικονομικά στοιχεία: πρόκειται για τους πόρους, από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες οικονομικές υποχρεώσεις. Ακόμη, θα προβλεφθεί η δυνατότητα ανεύρεσης πόρων και από φορείς που δεν μετέχουν στην Προγραμματική Σύμβαση.

Λοιπές προβλέψεις: θα τεθούν προβλέψεις για την απασχόληση προσωπικού που θα υλοποιεί τις δράσεις του σχεδίου διαχείρισης και της Προγραμματικής Σύμβασης, ζητήματα επίλυσης διαφορών και εφαρμοστέου δικαίου, ζητήματα τροποποίησης όρων της Προγραμματικής Σύμβασης, προβλέψεις για τη δυνατότητα αποχώρησης ενός εκ των συμβαλλομένων κ.λπ..

5.3. Σχέδιο Διαβούλευσης

Όπως αναφέρθηκε, η Προγραμματική Σύμβαση προτείνεται ως το καταλληλότερο εργαλείο υλοποίησης των δράσεων που προβλέπει το σχέδιο διαχείρισης.

Εντούτοις, τα ζητήματα που εγείρονται είναι πολυάριθμα, ενώ πολλά εξ αυτών είναι σύνθετα. Επομένως, στο πλαίσιο της προκειμένης μελέτης προτείνεται η θέση των ζητημάτων αυτών σε διαδικασία διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Συγκεκριμένα, η διαδικασία θα υλοποιηθεί μέσα από τα ακόλουθα στάδια:

- Κατάρτιση καταλόγου ζητημάτων προς διαβούλευση: Θα καταρτιστεί κατάλογος με τα ζητήματα, τα οποία θα τεθούν προς διαβούλευση. Αυτά θα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα των αρμοδιοτήτων του κάθε φορέα στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης, ο τρόπος υλοποίησης των δράσεων του σχεδίου διαχείρισης (επιτροπή υλοποίησης ή άλλο σχήμα), σύνθεση αυτής, ζητήματα αποχώρησης συμβαλλομένων κ.λπ.

- Παρουσίαση του καταλόγου: Ο κατάλογος των ζητημάτων προς διαβούλευση θα τεθεί υπόψη των ενδιαφερομένων στο πλαίσιο παρουσίασης του προτεινόμενου Σχήματος Διαχείρισης και των πλεονεκτημάτων του.
- Προθεσμία απαντήσεων: Θα τεθεί χρονικό διάστημα παροχής των απόψεων των ενδιαφερομένων.
- Επεξεργασία των παρατηρήσεων: Οι παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων θα συγκεντρώνονται από την εταιρεία NCC, η οποία και θα είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία της διαβούλευσης. Θα καταβληθεί προσπάθεια συγκερασμού των τυχόν αντικρουόμενων απόψεων.
- Ολοκλήρωση της διαδικασίας διαβούλευσης.

Πιστεύεται ότι η διαδικασία της διαβούλευσης θα συνεισφέρει σημαντικά στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του έργου.

Συγκεκριμένα, η διαδικασία αυτή θα αποτελέσει ένα προκαταρκτικό πλαίσιο ανταλλαγής απόψεων εκ μέρους των φορέων που θα εμπλακούν κατά τρόπο αποφασιστικό στη διαχείριση της ΖΕΠ. Τούτο θα επιτρέψει να εντοπιστούν οι «ευαισθησίες» της κάθε πλευράς σε ένα στάδιο όπου οι επεμβάσεις επίλυσής τους μπορεί να είναι αποτελεσματικές, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η κατά το δυνατόν ομαλή υλοποίηση του έργου, όταν θα έλθει η ώρα της υπογραφής και εκτέλεσης της Προγραμματικής Σύμβασης.

Για λόγους αποτελεσματικότητας, η διάρκεια της περιόδου διαβούλευσης θα πρέπει να είναι σαφώς οριοθετημένη, ώστε να τηρηθεί πλήρως το χρονοδιάγραμμα του έργου.

6. Ανάλυση τεχνικο-οικονομικών στοιχείων της λειτουργίας του Σχήματος Διαχείρισης της ΖΕΠ Άνδρου

6.1. Σύντομη περιγραφή του Σχήματος Διαχείρισης

A) Εγκατάσταση

Το Σχήμα Διαχείρισης (στο εξής, «ΣΔ») της ΖΕΠ Άνδρου θα έχει έδρα τη Χώρα Άνδρου, στο κτίριο του Δήμου, όπου θα φιλοξενηθεί ο διοικητικός του μηχανισμός. Στο Κόρθι θα βρίσκεται η έδρα της ομάδας επιτήρησης-φύλαξης και τα γραφεία του ΣΔ που θα συστεγάζονται με το Κέντρο Ενημέρωσης για τη ΖΕΠ που ήδη λειτουργεί στο Κόρθι. Στον ίδιο οικισμό βρίσκεται ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών για την Άγρια ζωή που θα λειτουργεί υπό την εποπτεία του ΣΔ, καθώς και το Κέντρο περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κορθίου, με το οποίο προβλέπεται άμεση συνεργασία του ΣΔ. Στο λιμάνι του Γαυρίου προβλέπεται η εποχιακή λειτουργία περιπτέρου ενημέρωσης επισκεπτών, που θα στεγάζεται σε υφιστάμενο δημοτικό κτίριο στο λιμάνι. Εποχιακά το ΣΔ μπορεί να λειτουργεί ενημερωτικά περίπτερα και κιόσκια, στο πλαίσιο εκδηλώσεων ή ενημερωτικών δράσεων στις περιόδους τουριστικής αιχμής. Στις υποδομές του ΣΔ εντάσσονται το αυτοκίνητο 4x4 και το σκάφος που αποκτήθηκαν από το πρόγραμμα Life.

B) Στελέχωση

Η στελέχωση του ΣΔ θα γίνει με ευέλικτο τρόπο, ώστε να μην επιβαρυνθεί υπέρμετρα ο Δήμος Άνδρου και να μην προκύψουν υποχρεώσεις που θα υποθήκευαν την κοινωνική αποδοχή του ΣΔ, στο πλαίσιο της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης της χώρας. Για το λόγο αυτό, προτείνεται η στελέχωση να γίνει είτε με αξιοποίηση υφιστάμενου μόνιμου προσωπικού του Δήμου που θα εμπλακεί στη λειτουργία του ΣΔ στο πλαίσιο πλήρους ή μερικής απασχόλησης, είτε με πρόσληψη συμβασιούχων, πλήρους ή μερικής απασχόλησης. Η επιλογή των προσώπων που θα στελεχώσουν το ΣΔ θα πρέπει να γίνεται από ανεξάρτητη επιτροπή, με κριτήρια την εξειδίκευση, εμπειρία και αποδεδειγμένη βούληση για εμπλοκή σε θέματα διαχείρισης-διατήρησης φυσικού περιβάλλοντος και βιοποικιλότητας στα χερσαία και θαλάσσια οικοσυστήματα, καθώς και δεξιότητες που θα επιτρέπουν την ασφαλή και αποτελεσματική κίνησή τους στην περιοχή της ΖΕΠ, με χρήση των μέσων εποπτείας-επιτήρησης του ΣΔ.

Αρχικά, οι θέσεις φύλαξης-ξενάγησης θα είναι δύο (2) με πλήρη απασχόληση, ενώ η θέση περιβαλλοντικής παρακολούθησης μία (1) μερικής απασχόλησης. Η θέση συντονιστή θα είναι μία (1) μερικής απασχόλησης.

Περιγραφή και στελέχωση μέσω EVS

Μελλοντικά οι συμπληρωματικές ανάγκες οικοξενάγησης και λειτουργίας του Σταθμού Πρώτων Βοηθειών μπορούν να καλυφθούν από **εθελοντές** μέσω του προγράμματος **European Voluntary Service (EVS)**.

Το EVS είναι Ευρωπαϊκό πρόγραμμα με το οποίο εθελοντές, κάτοικοι ευρωπαϊκών χωρών, έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση και να προσφέρουν εθελοντική εργασία σε μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη.

Το EVS χορηγεί στην οργάνωση που φιλοξενεί τον εθελοντή κάποιο ποσό για την κάλυψη μέρους των εξόδων διαμονής του. Στην Ελλάδα η χρηματοδότηση γίνεται μέσω της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς.

Με τη χρήση του συγκεκριμένου προγράμματος εκτιμάται ότι μπορούν να καλύπτονται οι εποχιακές ανάγκες που δημιουργούνται την καλοκαιρινή περίοδο λόγω του τουρισμού.

Το σχήμα μπορεί να λειτουργήσει στα πρότυπα αντίστοιχων προγραμμάτων όπως για παράδειγμα το πρόγραμμα «**Διατήρηση και προστασία του υγρότοπου "Άγρα - Βρυτών - Νησιού"**» στο οποίο το EVS κάλυψε σημαντικές ανάγκες σε προσωπικό για αρκετό χρονικό διάστημα. (περισσότερες πληροφορίες βλ http://blogs.ornithologiki.gr/agras/?page_id=54). Για μία πενταετία, το συγκεκριμένο πρόγραμμα κάλυπτε τις βασικές ανάγκες παρακολούθησης της ορνιθοπανίδας, οικοξενάγησης και εποπτείας της περιοχής, με 2-3 ξένους εθελοντές που παρέμεναν για διάστημα 3-6 μηνών έκαστος στην περιοχή με την οικονομική υποστήριξη του προγράμματος, για ετήσιο κόστος περίπου 15.000 ευρώ.

6.2. Έξοδα λειτουργίας Σχήματος Διαχείρισης

Σενάρια Εξόδων Σχήματος Διαχείρισης

Σε ό,τι αφορά στη συνολική λειτουργία του ΣΔ έχουν σχεδιαστεί 3 σενάρια, στα οποία δεν έχει συμπεριληφθεί η ενδεχόμενη συμβολή του EVS:

A) ΣΕΝΑΡΙΟ 1

Δύο υπεύθυνοι πεδίου πλήρους απασχόλησης, εκτενές πρόγραμμα επόπτευσης φύλαξης, πρόγραμμα παρακολούθησης, υλικό ενημέρωσης.

Ετήσια συνολική Δαπάνη 82.000-85.000, Συνολική Εκτιμώμενη Δαπάνη Πενταετίας 425.000

Αναλυτικός Πίνακας Δαπανών 1^{ου} Σεναρίου

ΔΑΠΑΝΗ	ΕΤΗΣΙΟ	ΣΕΤΙΑ	2014	2015	2016	2017	2018
Συντονιστής: απασχόληση 35%	8.000	40.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Υπεύθυνος πεδίου 1: απασχόληση 100%	18.000	90.000	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
Υπεύθυνος πεδίου 2: απασχόληση 100%	15.000	75.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Υπεύθυνος περιβαλλοντικής παρακολούθησης: απασχόληση 35%	8.000	40.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Συντήρηση αυτοκινήτου	2.000	10.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Συντήρηση σκάφους	5.000	25.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Καύσιμα σκάφους	15.000	75.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Καύσιμα αυτοκινήτου	5.000	25.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Αναλώσιμα	3.000	15.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Άλλα λειτουργικά κόστη	5.000	25.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Διοργάνωση εκδηλώσεων*	3.000	6.000	3.000	3.000	0	0	0
ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ	85.000	425.000	85.000	85.000	82.000	82.000	82.000

* Για τη διοργάνωση εκδηλώσεων από το τρίτο έτος θα εξασφαλίζονται πάντοτε χορηγοί

Β) ΣΕΝΑΡΙΟ 2.

Δύο υπεύθυνοι πεδίου μερικής απασχόλησης, περιορισμένο πρόγραμμα επόπτευσης φύλαξης, πρόγραμμα παρακολούθησης, περιορισμένο υλικό ενημέρωσης.

Ετήσια συνολική Δαπάνη 55.000-58.000, Συνολική Εκτιμώμενη Δαπάνη Πενταετίας 281.000.

Αναλυτικός Πίνακας Δαπανών 2^{ου} Σεναρίου

ΔΑΠΑΝΗ	ΕΤΗΣΙΟ	ΣΕΤΙΑ	2014	2015	2016	2017	2018
Συντονιστής: απασχόληση 35%	8.000	40.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Υπεύθυνος πεδίου 1: απασχόληση 50%	9.000	45.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Υπεύθυνος πεδίου 2: απασχόληση 40%	6.000	30.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Υπεύθυνος περιβαλλοντικής παρακολούθησης: απασχόληση 35%	8.000	40.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Συντήρηση αυτοκινήτου	2.000	10.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Συντήρηση σκάφους	5.000	25.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Καύσιμα σκάφους	10.000	50.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Καύσιμα αυτοκινήτου	3.000	15.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Αναλώσιμα	2.000	10.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Άλλα λειτουργικά κόστη	2.000	10.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Διοργάνωση εκδηλώσεων*	3.000	6.000	3.000	3.000	0	0	0
ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ	58.000	281.000	58.000	58.000	55.000	55.000	55.000

* Για τη διοργάνωση εκδηλώσεων από το τρίτο έτος θα εξασφαλίζονται πάντοτε χορηγοί

Γ) ΣΕΝΑΡΙΟ 3.

Συνδυασμός 1 και 2 με σενάριο 1 στη διάρκεια Life (2014-2015) και σενάριο 2 μετά το τέλος του προγράμματος.

Μέση Ετήσια συνολική Δαπάνη 67.000 , Συνολική Εκτιμώμενη Δαπάνη Πενταετίας 335.000.

Αναλυτικός Πίνακας Δαπανών 3^{ου} Σεναρίου

ΔΑΠΑΝΗ	2014	2015	2016	2017	2018	ΣΕΤΙΑ
Συντονιστής	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	40.000
Υπεύθυνος πεδίου 1	18.000	18.000	9.000	9.000	9.000	63.000
Υπεύθυνος πεδίου 2	15.000	15.000	6.000	6.000	6.000	48.000
Υπεύθυνος περιβαλλοντικής παρακολούθησης	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	40.000
Συντήρηση αυτοκινήτου	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	10.000
Συντήρηση σκάφους	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	25.000
Καύσιμα σκάφους	15.000	15.000	10.000	10.000	10.000	60.000
Καύσιμα αυτοκινήτου	5.000	5.000	3.000	3.000	3.000	19.000
Αναλώσιμα	3.000	3.000	2.000	2.000	2.000	12.000
Άλλα λειτουργικά κόστη	5.000	5.000	2.000	2.000	2.000	16.000
Διοργάνωση εκδηλώσεων*	3.000	3.000	0	0	0	6.000
ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ	85.000	85.000	55.000	55.000	55.000	335.000

* Για τη διοργάνωση εκδηλώσεων από το τρίτο έτος θα εξασφαλίζονται πάντοτε χορηγοί

Επιλογή Σεναρίου

Το παράδειγμα της λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών της χώρας που έχουν εξαρχής σχεδιαστεί ως βαριά πολυπληθή σχήματα υψηλού λειτουργικού κόστους,

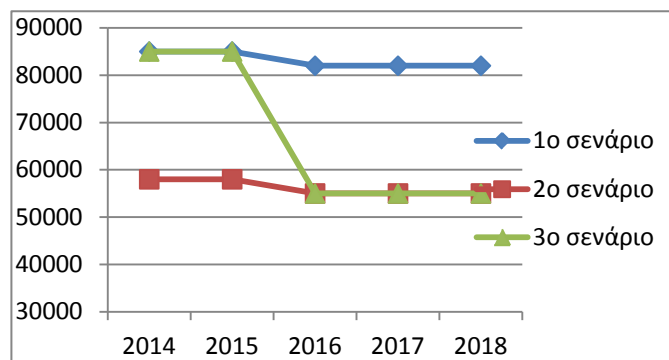
καταδικασμένα να εξαρτώνται στο διηνεκές από κρατικές επιχορηγήσεις θα πρέπει με κάθε τρόπο να αποφευχθεί εάν στόχος είναι η διασφάλιση της βιωσιμότητας του ΣΔ.

Με βάση το παραπάνω πλαίσιο προτείνεται η υιοθέτηση του σεναρίου 3.

Στο σενάριο αυτό, το πρόγραμμα Life καλύπτει το σύνολο των εξόδων για την περίοδο 2014-2015 (170.000) και το 51% των συνολικών εξόδων του Σχήματος Διαχείρισης για όλη την 5ετία.

Από το 2016 και μετά απαιτούνται 55.000 ευρώ ετησίως, εκ των οποίων τα 10.000 ευρώ εκτιμάται ότι μπορεί να καλύπτονται άμεσα από τον Δήμο Άνδρου (μισθοδοσία συντονιστή, καθώς και συντήρηση αυτοκινήτου). Το υπόλοιπο ετήσιο κόστος θα πρέπει να καλύπτεται από άλλες πηγές.

Σύγκριση εξόδων των 3^{ων} σεναρίων

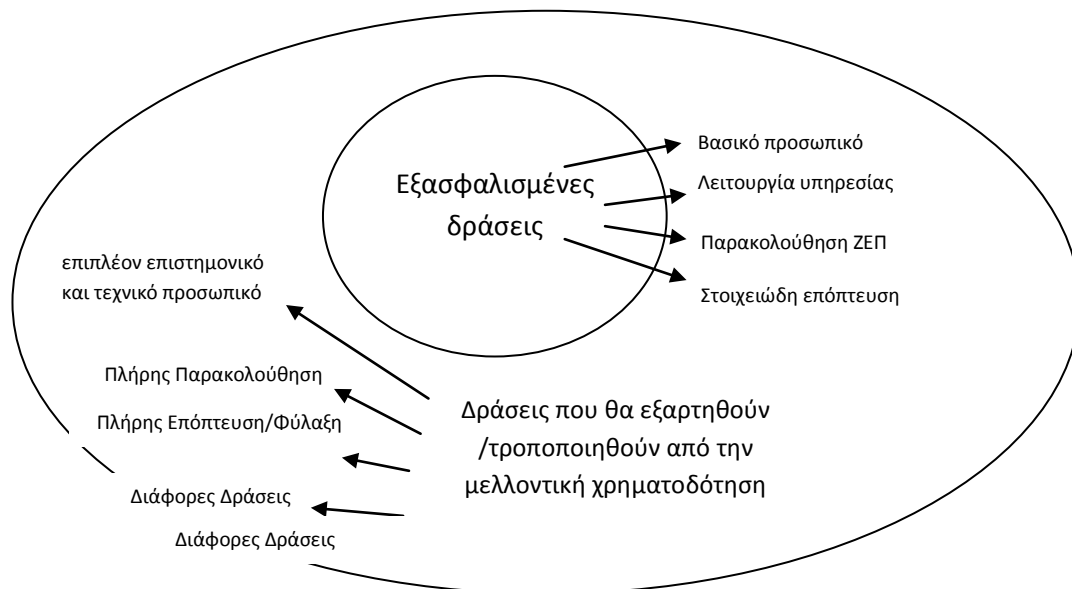

Το σενάριο αυτό εξασφαλίζει την απρόσκοπτη κάλυψη και λειτουργία των βασικών δράσεων του ΣΔ με το ελάχιστο δυνατό κόστος.

Η υιοθέτηση της φιλοσοφίας ενός μικρού και ευέλικτου βασικού οργανογράμματος για το ΣΔ, που θα διασφαλίζει την υλοποίηση του βασικού πυρήνα των δράσεών του, το οποίο θα συμπληρώνεται κατά περίπτωση από ειδικά προγράμματα διαχείρισης, στα οποία θα περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και το κόστος του επιπλέον επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού που θα απαιτείται για την υλοποίησή τους, είναι ο μοναδικός σήμερα ενδεδειγμένος τρόπος για τη μακροήμευση ενός επιτυχημένου φορέα, που με τον χρόνο θα αποκτήσει εμπειρία, όνομα, κύρος, αξιοπιστία και συνεργασίες που θα του επιτρέπουν την απρόσκοπτη επίτευξη του σκοπού ίδρυσής του.

Ενδεικτικά στο παρακάτω σχήμα περιγράφεται σχηματικά η στρατηγική που έχει σχεδιαστεί στα πλαίσια του 3^{ου} σεναρίου. Όπως προαναφέρθηκε, είναι προγραμματισμένο να καλυφθούν οι βασικές δράσεις που εξασφαλίζουν την απρόσκοπτη λειτουργία και την επιτυχία του προγράμματος και

παράλληλα με ενεργή αναζήτηση προγραμμάτων, χορηγιών και άλλων αδέσμευτων πόρων να χρηματοδοτηθούν επιπρόσθετες δράσεις.

6.3. Έσοδα Λειτουργίας Σχήματος Διαχείρισης

Ενδεικτικά πέραν του EVS, το οποίο θα καλύπτει τις επιπρόσθετες ανάγκες της τουριστικής περιόδου, αναφέρονται οι παρακάτω εν δυνάμει πηγές χρηματοδότησης:

1. Πράσινο Ταμείο: εκτιμάται ότι μπορεί να καλύπτει ετήσιο κόστος της τάξης των 20.000 ευρώ για το πρόγραμμα διαχείρισης και παρακολούθησης -επόπτευσης της ΖΕΠ.
2. Ανταποδοτικά τέλη από Δήμο και τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις, για καθαρισμό παραλιών, ενημέρωση επισκεπτών, προβολή – ανάδειξη της προστατευόμενης περιοχής: εκτιμάται ότι μπορεί να συγκεντρώνεται ένα ποσό της τάξης των 5.000 ευρώ ετησίως.
3. Χορηγίες από μεμονωμένους χορηγούς και επιχειρήσεις, με σκοπό την προστασία και ανάδειξη της περιοχής, σε συνδυασμό με τη συνέχιση της επόπτευσης των ευαίσθητων οικοσυστημάτων και ειδών. Εκτιμάται ότι μπορεί να συγκεντρώνεται ένα ποσό της τάξης των 10.000 ευρώ ετησίως.
4. Επιχορήγηση από ευρωπαϊκά προγράμματα στο πλαίσιο της συμμετοχής του Σχήματος Διαχείρισης σε δράσεις προστασίας – ανάδειξης της ΖΕΠ και του νησιού της Άνδρου, μεμονωμένα ή σε συνεργασία με άλλους φορείς. Εκτιμάται ότι κατά μέσο όρο με την ενεργή

και εστιασμένη αναζήτηση σχετικών ευρωπαϊκών πόρων θα μπορεί να συγκεντρώνεται ένα ποσό της τάξης των 25.000 ευρώ κατά μέσο όρο ετησίως.

5. Καταβολή ετήσιας συνδρομής στη συνεργαζόμενη Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση Blue Nature από έλληνες και ξένους συνδρομητές, καθώς και μέλη της διαδικτυακής κοινότητας. Η συνδρομή αυτή θα αφορά στην έκδοση Newsletter και διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων από τη ΜΚΟ αλλά και στην επικουρία των δράσεων προστασίας και ανάδειξης της ΖΕΠ Άνδρου. Εκτιμάται ότι θα συγκεντρώνεται ποσό της τάξης των 5.000 ευρώ ετησίως για το Σχήμα Διαχείρισης.

6. Συγκέντρωση πόρων από κληροδοτήματα, τραπεζικούς τόκους του αποθεματικού του Σχήματος Διαχείρισης κ.λπ.. Εκτιμάται ότι με κατάλληλους χειρισμούς μπορεί να συγκεντρώνεται ποσό της τάξης των 5.000 ευρώ ετησίως.

7. Συγκέντρωση πόρων από πωλήσεις προϊόντων που παράγονται στο πλαίσιο των δράσεων διαχείρισης, όπως π.χ. από την καλλιέργεια των αναβαθμίδων στις περιοχές του προγράμματος. Με κατάλληλη προώθηση των σχετικών προϊόντων εκτιμάται ότι οι πωλήσεις μπορεί να αποφέρουν έως 5.000 ευρώ ετησίως.

8. Θέσπιση φθηνού εισιτηρίου σε πνεύμα ανταποδοτικότητας για τις ξεναγήσεις και τις παρουσιάσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που θα οργανώνονται από το προσωπικό του Σχήματος Διαχείρισης. Εκτιμάται ότι μπορεί να συγκεντρώνονται έως 2.000 ευρώ ετησίως.

9. Αναδοχή – υιοθεσία πουλιών από ιδιώτες, στο πλαίσιο λειτουργίας του σταθμού Πρώτων Βοηθειών, σε συνεργασία με κέντρα περίθαλψης άγριας ζωής όπως η ANIMA. Εκτιμάται ότι μπορεί να συγκεντρώνονται ποσά έως 1.000 ευρώ ετησίως.

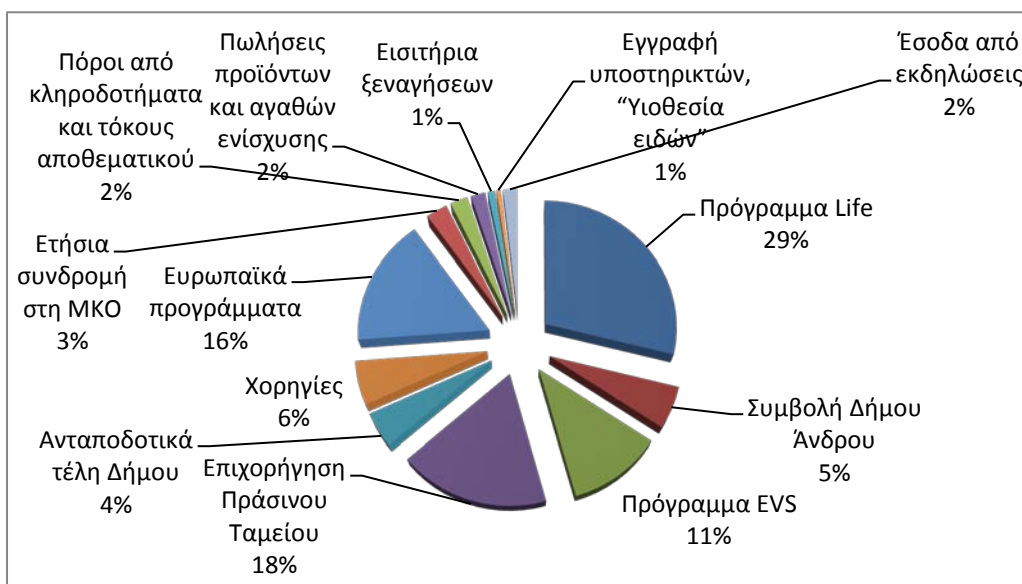
10. Διοργάνωση εκδηλώσεων ψυχαγωγικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα, με την εθελοντική συνδρομή οργανοπαιχτών, τοπικών συλλόγων, κ.λπ.. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να συγκεντρώνονται έως 5.000 ευρώ ετησίως για το Σχήμα Διαχείρισης.

Πίνακας 4: Εκτιμώμενες πηγές εσόδων και το χρονοδιάγραμμά τους:

Πηγή Εσόδων	2014	2015	2016	2017	2018
Πρόγραμμα Life	80.000	80.000	0	0	0
Συμβολή Δήμου Άνδρου	0	0	10.000	10.000	10.000
Πρόγραμμα EVS	7.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Επιχορήγηση Πράσινου Ταμείου	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Ανταποδοτικά τέλη Δήμου	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000

Πηγή Εσόδων	2014	2015	2016	2017	2018
Χορηγίες	3.000	5.000	5.000	8.000	10.000
Ευρωπαϊκά προγράμματα	0	15.000	25.000	25.000	25.000
Ετήσια συνδρομή στη ΜΚΟ	1.000	2.000	3.000	4.000	5.000
Πόροι από κληροδοτήματα και τόκους αποθεματικού	0	1.000	2.500	3.700	5.000
Πωλήσεις προϊόντων και αγαθών ενίσχυσης	0	0	2.000	3.000	5.000
Εισιτήρια ξεναγήσεων	0	0	1.000	2.000	2.000
Εγγραφή υποστηρικτών, "Υιοθεσία ειδών"	0	0	1.000	1.000	1.000
Έσοδα από εκδηλώσεις	0	0	2.000	3.000	5.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	116.000	142.000	90.500	98.700	107.000

Συνολική ποσοστιαία απεικόνιση των εκτιμώμενων εσόδων του ΣΔ

Όπως φαίνεται και από το παραπάνω διάγραμμα, υπάρχουν συνολικά 13 πηγές εσόδων για το ΣΔ. Οι 4 από αυτές συνεισφέρουν η κάθε μία πάνω από 10%. Η μεγαλύτερη από αυτές (LIFE – 29%) είναι ήδη εξασφαλισμένη.

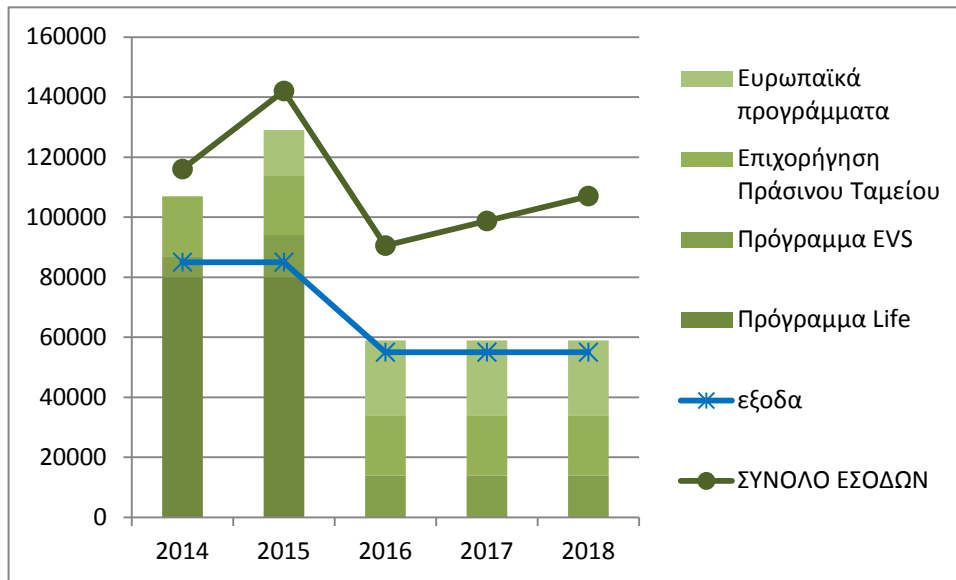
Είναι λοιπόν προφανές ότι ακόμα και σε περίπτωση όπου κάποια από τα παραπάνω έσοδα δεν πραγματοποιηθούν, ή εμφανιστούν μειωμένα, υπάρχουν εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης και τα

Ανάλυση τεχνικο-οικονομικών στοιχείων της λειτουργίας του Σχήματος Διαχείρισης της ΖΕΠ Άνδρου

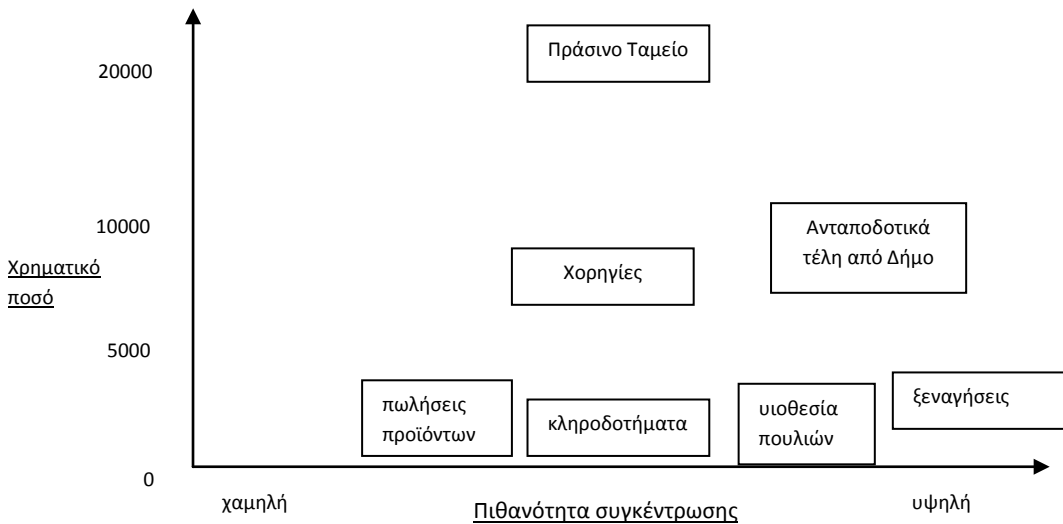
συνολικά έξοδα του προγράμματος καλύπτονται με μεγάλη πιθανότητα. Ενδεικτικά οι προαναφερόμενες 4 μεγάλες πηγές χρηματοδότησης, υπολογίζεται να αποφέρουν 413.000 στην 5ετία, που είναι πολύ περισσότερα από τα εκτιμώμενα έξοδα (335.000 στην 5ετία).

Όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα, οι 4 μεγαλύτερες πηγές χρηματοδότησης αποφέρουν το 74% των συνολικών εκτιμώμενων εσόδων.

Σύγκριση εκτιμώμενων εξόδων – εσόδων και 4^{ων} βασικών πηγών χρηματοδότησης

Απεικόνιση Πιθανότητας Συγκέντρωσης των εκτιμώμενων εσόδων

6.4. Συμπεράσματα

Από το συνδυασμό των πινάκων 3 και 4 προκύπτει ο Πίνακας 5, όπου απεικονίζεται η εκτιμώμενη καθαρή θέση των αποθεματικών του Σχήματος Διαχείρισης με βάση τις προβλέψεις εσόδων και εξόδων της πρώτης πενταετίας λειτουργίας του:

Πίνακας 5: Χρηματοδοτική κατάσταση ΣΔ κατά την πρώτη πενταετία λειτουργίας του

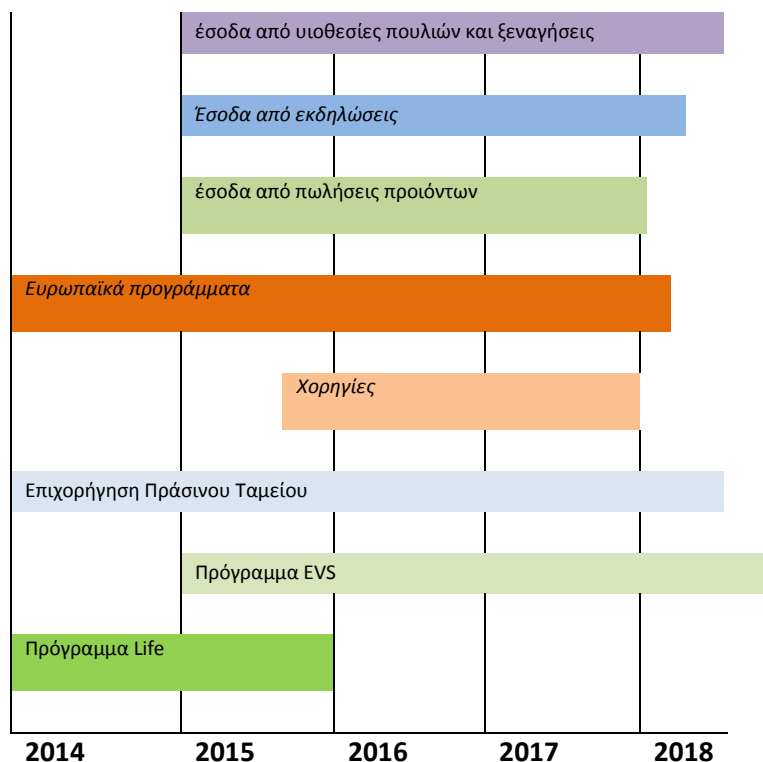
	2014	2015	2016	2017	2018
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	85.000	85000	55.000	55.000	55.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	116.000	142.000	90.500	98.700	107.000
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	31.000	88.000	123.500	167.200	219.200

Είναι σαφές ότι με λελογισμένη οικονομική διαχείριση και με ενεργή αναζήτηση προγραμμάτων, χορηγιών και άλλων αδέσμευτων πόρων, το Σχήμα Διαχείρισης μπορεί να αποδειχθεί απολύτως βιώσιμο οικονομικά, σε βαθμό που να μπορεί με τα έσοδά του να χρηματοδοτεί κάποιες από τις βασικές διαχειριστικές και ενημερωτικές δράσεις που απαιτούνται για τη διατήρηση της ΖΕΠ και παράλληλα να είναι σε θέση να καλύπτει παροδικά τα κενά χρηματοδότησης που μπορεί να δημιουργούνται με βάση το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και τις χρηματοροές των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και των επιχορηγήσεων.

Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει συνεχής και ενεργή διεκδίκηση χρηματοδοτήσεων, σε χρόνο προγενέστερο των προγραμματισμένων δαπανών. Προκειμένου να πραγματοποιηθούν κάποια έσοδα όπως χορηγίες, έσοδα από εκδηλώσεις/EVS/Ευρωπαϊκά προγράμματα κλπ, κρίνεται απαραίτητο να υπάρχουν ενέργειες εξεύρεσης πόρων, από την αρχή του προγράμματος και σχεδόν για όλη την διάρκειά του, έτσι ώστε κατά τον χρόνο που έχουν προγραμματιστεί οι προβλεπόμενες δαπάνες να έχουν ήδη εξασφαλιστεί τα χρήματα που απαιτούνται.

Ενδεικτικά, κατά την χρονική περίοδο 2014-2015, κατά την οποία η χρηματοδότηση προβλέπεται να καλυφτεί εξ ολοκλήρου από το πρόγραμμα LIFE, είναι απαραίτητο να ξεκινήσουν δράσεις εξεύρεσης και εξασφάλισης πόρων όπως φαίνεται και στο παρακάτω σχήμα ώστε την περίοδο 2016-18 να έχουν ήδη εξασφαλιστεί σημαντικά ποσά για την λειτουργία του ΣΔ.

Χρονοδιάγραμμα δράσεων για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση του ΣΔ

Σε κάθε περίπτωση, το κόστος των ειδικών διαχειριστικών δράσεων που εκτιμάται ότι θα απαιτούνται για τη διαχείριση-διατήρηση της ΖΕΠ (π.χ. πρόγραμμα βελτίωσης του βιοτόπου τροφοληψίας του σπιζαετού ή πρόγραμμα ελέγχου ειδών εισβολέων στις νησίδες-αποικίες των θαλασσοπουλιών), θα καλύπτεται μέσα από ειδικά σχετικά ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως το πρόγραμμα Life, χωρίς να επιβαρύνει τη βασική λειτουργία του ΣΔ. Στις περιπτώσεις αυτές, το αποθεματικό του Σχήματος Διαχείρισης θα μπορεί να συμβάλει στην κάλυψη της ίδιας συμμετοχής, σε περίπτωση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Με βάση τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια συγκέντρωσης του απαιτούμενου ποσού για τη λειτουργία του Σχήματος Διαχείρισης της ΖΕΠ, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος Life.

Προϋπόθεση αποτελεί η απόδειξη της αναγκαιότητας – χρησιμότητας της ύπαρξης του ΣΔ στην τοπική κοινωνία και στους φορείς της Άνδρου. Παράλληλα η ενεργοποίηση των στελεχών του και του Δήμου Άνδρου για την διασφάλιση του κύρους και καλού ονόματος του Σχήματος Διαχείρισης με παράλληλη συνεχή αναζήτηση θεσμικών και άλλων πόρων για τη λειτουργία και υποστήριξή του, με τη βοήθεια και της προαναφερθείσας ΜΚΟ που θα πρέπει να δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό.

Παρά την παρούσα δυσμενή για τη χώρα οικονομική συγκυρία, η μεγάλη αξία του προστατευτέου αντικειμένου της ΖΕΠ Άνδρου, σε συνδυασμό με την μέχρι σήμερα τοπική εμπειρία από την κινητοποίηση στελεχών, συνεργασιών και πόρων στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος Life, δημιουργούν κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε να υπάρχει κλίμα αισιοδοξίας ως προς την μεσο – μακροπρόθεσμη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του Σχήματος Διαχείρισης της ΖΕΠ.

Παράρτημα Ι.

Αρμοδιότητες φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης (Α΄ και Β΄ βαθμού) και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ως προς τη νήσο Άνδρο ως προς τον τομέα του περιβάλλοντος.

Α΄. Δήμος Άνδρου

Οι Δήμοι, δυνάμει του Ν. 3852/2010, αποτελούν το κύριο μέσο άσκησης πολιτικής και διαθέτουν ιδιαίτερα εκτεταμένες αρμοδιότητες.

Συγκεκριμένα, οι αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη λήψη αποφάσεων για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, την έκδοση οικοδομικών αδειών, τον έλεγχο εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, τον έλεγχο τοπογραφικών διαγραμμάτων, που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής, την επίβλεψη τοπογραφικών μελετών πράξεων εφαρμογής ΣΠ, την προκαταρτική ανάπλαση περιοχής, την εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα, καθώς και τη διαχείριση στερεών αποβλήτων σε όλα τα στάδιά της, στο πλαίσιο του σχετικού Περιφερειακού Προγραμματισμού. Προστίθεται αυτοτελής τομέας Αγροτικής Ανάπτυξης, Κτηνοτροφίας και Αλιείας, στο πλαίσιο επιδίωξης αποτελεσματικότερης και ουσιαστικότερης σύνδεσης των δήμων με τα προβλήματα των αγροτών της χωρικής τους αρμοδιότητας.

Σύμφωνα με την υπ΄ αριθ. 94/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Άνδρου δημιουργήθηκε η *Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου Άνδρου*. Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Γνωμοδοτεί στο Δημοτικό Συμβούλιο σχετικά με τα αναπτυξιακά προγράμματα και τα προγράμματα δράσης του Δήμου, το επιχειρησιακό πρόγραμμα και το τεχνικό πρόγραμμα του δήμου.
- Γνωμοδοτεί για θέματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος, που παραπέμπονται σε αυτή από το Δημοτικό Συμβούλιο ή τον Δήμαρχο.
- Εξετάζει τα τοπικά προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του Δήμου και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.
- Διατυπώνει παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των κανονιστικού χαρακτήρα αποφάσεων, οι οποίες εκδίδονται στο πλαίσιο του άρθρου 79 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Β'. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η Περιφέρεια γίνεται ο βασικός πυλώνας του αναπτυξιακού προγραμματισμού, ενώ κομβικός καθίσταται ο ρόλος της ως προς τα έργα και τις υποδομές.

Η Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών συγκροτείται μεταξύ άλλων από τις εξής οργανικές μονάδες:

- Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, με έδρα την Ερμούπολη και τοπική αρμοδιότητα σε όλη την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού αφορούν, ιδίως, τον περιφερειακό αναπτυξιακό σχεδιασμό, την προώθηση των εθνικών στρατηγικών στόχων, τον επιχειρησιακό προγραμματισμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων της Περιφέρειας και την παρακολούθηση της αναπτυξιακής πορείας της Περιφέρειας.
- Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού με έδρα την Ερμούπολη και τοπική αρμοδιότητα σε όλη την Περιφέρεια. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού αφορούν, ιδίως, τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων για δραστηριότητες και έργα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τη λήψη μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος, την κατάρτιση και έγκριση του περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης των στερεών αποβλήτων στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού σχεδιασμού σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την εφαρμογή μέτρων, προγραμμάτων και δράσεων της περιφέρειας, καθώς και τη μέριμνα για τη μελέτη και ανάπτυξη της χωροταξικής κατανομής των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Περιφέρειας.
  - ο Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού κατανέμονται σε Τμήματα, ως ακολούθως:
  - ο *Τμήμα Χωρικού Σχεδιασμού*, στο οποίο υπάγονται, ιδίως, οι αρμοδιότητες του τομέα της χωροταξίας οι οποίες έχουν ανατεθεί στις Περιφέρειες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, σχετικά με τη μέριμνα για τη μελέτη και ανάπτυξη της χωροταξικής κατανομής των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Περιφέρειας και ειδικότερα, η ανάθεση εκπόνησης και η παρακολούθηση εφαρμογής των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η παρακολούθηση εφαρμογής Ειδικών Χωροταξικών μελετών και Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), καθώς και ο συντονισμός της υλοποίησης των προγραμμάτων εκτέλεσης έργων που προβλέπονται από τα γενικά πολεοδομικά σχέδια και τις πολεοδομικές μελέτες.
  - ο *Τμήμα Περιβάλλοντος*, στο οποίο υπάγονται, ιδίως, αρμοδιότητες του τομέα περιβάλλοντος, οι οποίες έχουν ανατεθεί στις Περιφέρειες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Αυτές

αφορούν, ιδίως, τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων για δραστηριότητες και έργα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τη λήψη μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος και την εφαρμογή μέτρων, προγραμμάτων, δράσεων της Περιφέρειας.

- ο *Τμήμα Υδροοικονομίας*, στο οποίο υπάγονται αρμοδιότητες που αφορούν, ιδίως, την προστασία και διαχείριση των υδάτων, όπως η λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη συμμετοχή σε προγράμματα διαπεριφερειακών ή διμερών συμφωνιών σε συνεργασία με το αρμόδιο υπουργείο για τη διαχείριση και προστασία των υδάτων, η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων που προβλέπονται στα επιμέρους σχέδια διαχείρισης και προγράμματα, η έκδοση αποφάσεων του Περιφερειάρχη για την επιβολή περιορισμών ή άλλων μέτρων ως προς τη χρήση των υδάτων και την εκτέλεση έργων αξιοποίησής τους, η διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων για την ενημέρωση του κοινού σε θέματα προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων, η μέριμνα για τον έλεγχο των σημειακών και διάχυτων εκπομπών ρύπων στα επιφανειακά, υπόγεια και παράκτια ύδατα, η εφαρμογή και η επιβολή όλων των αναγκαίων προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, η επιβολή μέτρων και κυρώσεων για την προστασία των υδάτων και την αντιμετώπιση αυξητικών τάσεων που προκύπτουν από ανθρώπινες δραστηριότητες στις συγκεντρώσεις ουσιών στα υπόγεια ύδατα, και η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των πλαστικών σωλήνων και των εξαρτημάτων από μη πλαστικοποιημένο πολυβινυλοχλωρίδιο (σκλήρο PVC), που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά πόσιμου νερού και αποχετευτικών λυμάτων, καθώς και για συστήματα αποχετεύσεως στα κτίρια.
- Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων Κυκλάδων και Δωδεκανήσου, οι οποίες έχουν ως αποστολή τη μελέτη, εκτέλεση, επίβλεψη, παραλαβή και συντήρηση των τεχνικών έργων στις περιφερειακές ενότητες των νομών Κυκλάδων και Δωδεκανήσου αντίστοιχα. Συνεργάζονται με τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία για την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, παρέχουν οδηγίες και κατευθύνσεις στα αντίστοιχα τμήματα των περιφερειακών ενοτήτων για την εκτέλεση της αποστολής τους. Η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Κυκλάδων έχει κατά τόπο αρμοδιότητα και στις Περιφερειακές Ενότητες Σύρου και Μυκόνου. Η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου έχει κατά τόπο αρμοδιότητα και στην Περιφερειακή Ενότητα Καρπάθου.
  - ο Στις Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων Κυκλάδων και Δωδεκανήσου υπάγονται τα ακόλουθα Τμήματα:
  - ο *Τμήμα Τεχνικών Έργων Άνδρου* με έδρα τη Χώρα και τοπική αρμοδιότητα στην Περιφερειακή Ενότητα Άνδρου.

- ο *Τμήματα Τεχνικών Έργων* των Περιφερειακών Ενοτήτων Άνδρου, Θήρας, Κέας- Κύθνου, Μήλου, Νάξου, Πάρου, Τήνου, Κω, Καλύμνου, στα οποία υπάγονται αρμοδιότητες που αφορούν, ιδίως, τη μελέτη και την εκτέλεση των έργων οδοποιίας και των λιμενικών έργων, την εκτέλεση και μελέτη εγγειοβελτιωτικών έργων, έργων περιβάλλοντος και υδραυλικών έργων που κατά αρμοδιότητα ανήκουν στην Περιφέρεια, σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας.
- Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας, η οποία έχει αρμοδιότητες, ιδίως, στην κατάρτιση ετήσιων και πολυετών περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων για τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, στην εκπόνηση και αξιολόγηση σχετικών μελετών και μέτρων πολιτικής, καθώς και στη μέριμνα για την ανάπτυξη και την ποιοτική βελτίωση της γεωργίας και της κτηνοτροφίας στον τομέα της φυτικής και της ζωϊκής παραγωγής αντίστοιχα, σε συνδυασμό με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και αρμοδιότητες τοπογραφίας, εποικισμού και αναδασμού. Ασκεί επίσης όλες τις αρμοδιότητες του τομέα αγροτικής οικονομίας στις περιφερικές ενότητες του νομού Δωδεκανήσου. Επικοινωνεί με τις αρμόδιες υπηρεσίες των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργείων και εφαρμόζει τις εθνικές πολιτικές στα θέματα της αρμοδιότητάς της σύμφωνα με τις οδηγίες τους, συνεργάζεται, επικοινωνεί και παρέχει πληροφορίες στους δήμους της περιοχής της Περιφέρειας για τα θέματα της αρμοδιότητάς της και παρέχει τις κατευθυντήριες οδηγίες στις περιφερειακές υπηρεσίες, που ασκούν αρμοδιότητες γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας. Στο πλαίσιο της συνεργασίας του προηγούμενου εδαφίου είναι δυνατή η πραγματοποίηση κοινών εκδηλώσεων με τους Πρωτοβάθμιους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) ή και άλλους φορείς για την καλύτερη ενημέρωση των αγροτών και την εν γένει εξυπηρέτησή τους.
- ο Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας αποτελείται, μεταξύ άλλων και από το ακόλουθο Τμήμα:
- ο *Τμήμα Προγραμματισμού*, το οποίο είναι αρμόδιο, ιδίως, για την κατάρτιση ετήσιων και πολυετών περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων για τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, καθώς και για την εκπόνηση και αξιολόγηση σχετικών μελετών και μέτρων πολιτικής, για την παρακολούθηση εκτέλεσης των ανωτέρω προγραμμάτων, την έγκριση, τον έλεγχο και την παραλαβή έργων και εργασιών περιφερειακού επιπέδου, τη διαφύλαξη και προστασία της γεωργικής γης από αλλαγή χρήσης της και ιδιαίτερα της γεωργικής γης με υψηλή παραγωγικότητα, τη σύνταξη τομεακών και λοιπών προγραμμάτων έργων υποδομής για τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και την πρόταση για την ένταξή τους σε τομεακά εθνικά προγράμματα, την αντιμετώπιση των τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, την κατάρτιση μελετών και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ιχθυοπονικού πλούτου των ορεινών ρεόντων υδάτων, σε

συνεργασία με τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, καθώς και την κατάρτιση μελετών ανάπτυξης του ιχθυοπονικού εν γένει πλούτου.

Γ'. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση αποτελεί μία ενιαία μονάδα για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του κράτους και ασκεί γενική αποφασιστική αρμοδιότητα στις κρατικές υποθέσεις της περιφέρειάς της, σύμφωνα με το άρθρο 101 του Συντάγματος.

Δυνάμει του άρθρου 6 του Ν. 3852/2010 συστήθηκε η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, η οποία εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου και έχει έδρα τον Πειραιά.

Η Γενική Δ/ση Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής πολιτικής συγκροτείται μεταξύ άλλων από τις ακόλουθες Διευθύνσεις:

- Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Νοτίου Αιγαίου, με έδρα την Ερμούπολη και τοπική αρμοδιότητα στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Νοτίου Αιγαίου είναι αρμόδια, ιδίως, για τον προγραμματισμό και την εφαρμογή της περιβαλλοντικής, χωροταξικής και πολεοδομικής πολιτικής στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, στο πλαίσιο των αρχών και εθνικών κατευθύνσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Οφείλει να βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων και των υποθέσεων αρμοδιότητάς της και να ακολουθεί τις οδηγίες του.
  - ο Στη Διεύθυνση ανήκει το Τμήμα Περιβαλλοντικού και Χωρικού Σχεδιασμού με έδρα την Ερμούπολη και τοπική αρμοδιότητα στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, το οποίο είναι αρμόδιο, ιδίως, για την εξειδίκευση των κατευθυντήριων γραμμών περιβαλλοντικής και χωροταξικής πολιτικής στο επίπεδο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, το συντονισμό των ενεργειών για την παρακολούθηση και προστασία του περιβάλλοντος, τη διαδικασία προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης έργων και δραστηριοτήτων, την έγκριση περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων, καθώς και κάθε άλλη αρμοδιότητα που έχει απονεμηθεί στην αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Διεύθυνση Υδάτων Νοτίου Αιγαίου, η οποία είναι αρμόδια, ιδίως, για την προστασία και διαχείριση των υδάτων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και ασκεί τις αρμοδιότητες που έχουν απονεμηθεί στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Οφείλει να βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων και των υποθέσεων αρμοδιότητάς της και να ακολουθεί τις οδηγίες του.

- Η Διεύθυνση Υδάτων Νοτίου Αιγαίου έχει έδρα την Ερμούπολη και συγκροτείται, μεταξύ άλλων και από το ακόλουθο Τμήμα:
- *Τμήμα Παρακολούθησης και Προστασίας των Υδατικών Πόρων*, με έδρα την Ερμούπολη και τοπική αρμοδιότητα στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για τη συγκέντρωση και επεξεργασία των στοιχείων της ποσότητας και της ποιότητας των υδάτων, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των ποιοτικών παραμέτρων και την ποσοτική κατάσταση των προστατευόμενων περιοχών, τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης, την εφαρμογή μέτρων για τον έλεγχο των σημειακών και διάχυτων εκπομπών ρύπων στα ύδατα, την εφαρμογή Προγραμμάτων Μέτρων Προστασίας από τη ρύπανση καθώς και απορρύπανσης των υδάτων, το σχεδιασμό όλων των αναγκαίων προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, την κατάρτιση και εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης και των Προγραμμάτων Μέτρων, καθώς και τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης εφαρμογής τους, την κατάρτιση χαρτών επικινδυνότητας και χαρτών κινδύνων πλημμύρας, κατάρτιση και εφαρμογή Σχεδίων Διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας. Επίσης, είναι αρμόδιο για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την πρόληψη της υποβάθμισης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, την αναβάθμιση και αποκατάσταση των υδατικών συστημάτων, το μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασίες, την κατάρτιση μητρώου προστατευόμενων περιοχών και την εφαρμογή όλων των στόχων και προτύπων που προβλέπονται για τις προστατευόμενες περιοχές, για να πραγματοποιείται η ανάλυση των χαρακτηριστικών κάθε υδατικού διαμερίσματος, η επισκόπηση των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην κατάσταση των υδάτων και η οικονομική ανάλυση της χρήσης των υδάτων.
- Η Διεύθυνση Δασών ανά νομό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου και του νομού της έδρας, έχει έδρα την πρωτεύουσα του οικείου νομού και οι οργανικές μονάδες από τις οποίες αποτελείται έχουν επίσης έδρα την πρωτεύουσα του οικείου νομού.
- Για το νομό Κυκλάδων η αντίστοιχη Διεύθυνση Δασών περιλαμβάνει το *Τμήμα Προστασίας, Διοίκησης και Διαχείρισης Δασών & Δημοσίου Κατηγόρου*, το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για τη διοίκηση, εκμετάλλευση και διαχείριση των δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων, την τήρηση και ενημέρωση των δασικών βιβλίων, την προστασία των δασών και δασικών εκτάσεων, της πανίδας και χλωρίδας του δασικού περιβάλλοντος, των δασοτεχνικών έργων, καθώς και κάθε περιουσιακού στοιχείου, το χαρακτηρισμό δασών και δασικών εκτάσεων, την έκδοση και εφαρμογή των δασικών ρυθμιστικών διατάξεων και το χειρισμό θεμάτων αναγομένων στην δίωξη των παραβατών των διατάξεων της δασικής νομοθεσίας και τη μέριμνα εκδίκασης αυτών. Το Δασαρχείο Άνδρου υπάγεται στη Διεύθυνση Δασών.

- Διεύθυνση Αγροτικών Υποθέσεων Νοτίου Αιγαίου, η οποία είναι αρμόδια, ιδίως, για θέματα αναδασμού και εποίκισμού, καθώς και για θέματα γεωργικών εκμεταλλεύσεων και αλιείας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Οφείλει να βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων και των υποθέσεων αρμοδιότητάς της και να ακολουθεί τις οδηγίες του.

Παράρτημα ΙΙ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Μεταξύ των

- 1) Δήμος Άνδρου
- 2) Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μέσω της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου
- 3) Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
- 4) Δασαρχείο Άνδρου
- 5) Λιμεναρχείο Άνδρου

Για τη

Διαχείριση της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της Άνδρου: Κεντρικό τμήμα, γύρω νησίδες και παράκτια θαλάσσια ζώνη (GR4220028)

Στ.... (τόπος), σήμερα την .....(ημερομηνία), τα ακόλουθα συμβαλλόμενα μέρη:

- 1) Ο Δήμος Άνδρου, που εδρεύει στην ....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τ...
..... Κ. ....
- 2) Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής – Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου και συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, που εδρεύει στην ....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τον ..... κ. ...., και η οποία θα αποκαλείται εφεξής στην παρούσα χάριν συντομίας «Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου»
- 3) Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, που εδρεύει στην ....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τον ..... κ. ...., και η οποία θα αποκαλείται εφεξής στην παρούσα χάριν συντομίας «Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου»
- 4) Το Δασαρχείο Άνδρου που εδρεύει στην ....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τ...
..... Κ. ....
- 5) Το Λιμεναρχείο Άνδρου που εδρεύει στην ....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τ...
..... Κ. ....

Έχοντας υπόψη:

Α΄. Το ισχύον νομικό πλαίσιο

1. Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/2010).
2. Ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 160/Α/1986) και Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» και ιδίως, τα άρθρα 18, 19 παράγραφοι 3, 21, 28, 29, 30 και 31 του Ν. 1650/1986, όπως τα άρθρα αυτά ισχύουν δυνάμει του Ν. 3937/2011.
3. Ν. 4042/2012 «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/98/ΕΚ - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» και άρθρο 98 παράγραφος 12 του Ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101/Α/1990).

4. Ν. 2742/1999, «Χωροταξικός Σχεδιασμός και Αειφόρος Ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 207/Α/1999).
5. Έγκριση του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128/Α/2008).
6. Έγκριση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (ΦΕΚ 1487/Β/2003).
7. Έγκριση Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας (ΦΕΚ 2464/Β/2008), τη βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/2009), τον τουρισμό (ΦΕΚ 1138/Β/2009).
8. ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/17.2.2012 «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ...» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» (ΦΕΚ 415/Β/2012).
9. ΚΥΑ 33318/3028/1998 «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» (ΦΕΚ 1289/Β/1998), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της ΚΥΑ Η.Π. 14849/853/Ε103/2008 (ΦΕΚ 645/Β/2008), καθώς και την ΥΑ 414985/1985 «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας» (ΦΕΚ 757/Β/1985), όπως ισχύει.
10. Ν. 3851/2010 «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (ΦΕΚ 85/Α/2010).
11. Ν. 4014/2012 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 209/Α/2011).
12. Διάταγμα «Καθορισμός Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχή του Δήμου Άνδρου της Νήσου Άνδρου και στις νησίδες Γαυριονήσια (Ν. Κυκλάδων) (ΦΕΚ 291/ΑΑΠ/2011).
13. Διάταγμα «Έγκριση καταλόγου μικρών νησιωτικών υγροτόπων και καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία και ανάδειξη των μικρών παράκτιων υγροτόπων που περιλαμβάνονται σε αυτόν» (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012).

14. Ν.Δ. 86/1969 «Περί Δασικού Κώδικος της Χώρας» όπως ισχύει, Ν.Δ. 998/1979 «Περί προστασίας των Δασών και Δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας (ΦΕΚ 298/Α/1979), Ν. 3208/2003 «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπράγματων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 303/Α/2003), Ν. 1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις», όπως τα ανωτέρω νομοθετήματα ισχύουν σήμερα, καθώς και Π.Δ. 67/1981 (ΦΕΚ 43/Α/1981) «Περί προστασίας της αυτοφυούς χλωρίδος και αγρίας πανίδος και καθορισμού διαδικασίας συντονισμού και ελέγχου της ερεύνης επ' αυτών».
15. Το Σχέδιο Διαχείρισης της περιοχής GR4220028, «Άνδρος: Κεντρικό τμήμα, γύρω νησίδες και παράκτια θαλάσσια ζώνη» εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Life+ Nature & Biodiversity 2010, το οποίο εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. ... απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Β'. Τις κατωτέρω αποφάσεις των οικείων Συμβουλίων των συμβαλλόμενων μερών :

[ενδεικτικά]

1. Την υπ' αριθμ. ... απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου περί έγκρισης σκοπιμότητας και των όρων της Προγραμματικής Σύμβασης, καθώς και εξουσιοδότησης του Δημάρχου, κ. ... για την υπογραφή της παρούσας.
2. Την υπ' αριθμ. ... απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου περί έγκρισης σκοπιμότητας και των όρων της Προγραμματικής Σύμβασης, καθώς και εξουσιοδότησης του Περιφερειάρχη, κ. ... για την υπογραφή της παρούσας.
3. ...

Συμφωνούν, συνομολογούν και συναποδέχονται την παρούσα Προγραμματική Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 286 του Ν. 3852/2010, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1 ΠΡΟΟΙΜΙΟ

1.1 Η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση αφορά την πρόσφατα συσταθείσα ΖΕΠ, «Άνδρος: Κεντρικό και νότιο τμήμα, γύρω νησίδες και παράκτια Θαλάσσια Ζώνη», που έχει ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000 με κωδικό GR4220028, η οποία περιλαμβάνει χερσαίους και παράκτιους οικοτόπους, καθώς και παράκτιες θαλάσσιες περιοχές της Άνδρου και των γύρω νησίδων.

- 1.2** Για την υλοποίηση του προγράμματος της ΖΕΠ Άνδρου, έχει διασφαλιστεί χρηματοδότηση έως την 31.12.2015 από το πρόγραμμα Life (αρ. έγκρισης **LIFE10 NAT/GR/637 ANDROSSPA**), το οποίο θα υλοποιηθεί από το Δήμο Άνδρου, σε συνεργασία με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία και την εταιρεία συμβούλων περιβαλλοντικού σχεδιασμού NCC ΕΠΕ.
- 1.3** Από το πρόγραμμα Life, σε συνδυασμό με το Σχέδιο Διαχείρισης της ΖΕΠ, θα υλοποιηθούν στοχευμένες δράσεις διατήρησης για τη βελτίωση των ενδιατημάτων αναπαραγωγής και τροφοληψίας τεσσάρων ειδών της ΖΕΠ. Συγκεκριμένα, η ΖΕΠ φιλοξενεί 182 αναπαραγωγικά ζευγάρια Μαυροπετρίτη (*Falco eleonora*), 2-3 ζευγάρια Σπιζαετού (*Hieraaetus fasciatus*), πάνω από 60 ζευγάρια Θαλασσοκόρακα (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) και 25-30 ζευγάρια Αιγαιόγλαρου (*Larus audouinii*).
- 1.4** Από την παρούσα Προγραμματική Σύμβαση σε συνδυασμό με το Σχέδιο Διαχείρισης της ΖΕΠ προσδοκούνται τα ακόλουθα αποτελέσματα, στα οποία θα συμβάλλουν τα συμβαλλόμενα μέρη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους:
- i) Καλά δομημένη και αποτελεσματική διαχείριση του έργου για να εξασφαλιστεί η ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία και εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης.
  - ii) Παραγωγή σχεδίων δράσης για τα 4 είδη στόχους, σχεδίου παρακολούθησης, σχεδίου επιτήρησης - φύλαξης, σχεδίου επικοινωνίας, καθώς και γεωγραφικής βάσης δεδομένων με πληροφορίες για τα 4 είδη, τους βιοτόπους τους και τη ΖΕΠ, η οποία θα είναι συμβατή με τα συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών.
  - iii) Ολοκληρωτική εξάλειψη των ειδών εισβολέων (αρουραίων) από τουλάχιστον 5 αποικίες του Μαυροπετρίτη, του Αιγαιόγλαρου και του Θαλασσοκόρακα.
  - iv) Έλεγχος του πληθυσμού του Ασημόγλαρου σε τουλάχιστον 3 αποικίες του σε νησίδες γύρω από την Άνδρο που επηρεάζουν τον Αιγαιόγλαρο.
  - v) Κατασκευή τουλάχιστον 200 τεχνητών φωλιών και φύτευση 100 ενδημικών θάμνων για τη βελτίωση της διαθεσιμότητας περιοχών φωλιάσματος του Μαυροπετρίτη και του Θαλασσοκόρακα.
  - vi) Αναζωογόνηση των καλλιεργειών σε τουλάχιστον 10 εκτάρια, σε χώρους με αναβαθμίδες και εγκαταλειμμένες καλλιέργειες, οι οποίοι θα νοικιαστούν από τον Δήμο Άνδρου, καλλιέργεια παραδοσιακών τοπικών ποικιλιών και ανακαίνιση-εγκατάσταση 3 περιστερώνων για την αύξηση της διαθεσιμότητας της τροφής του Μαυροπετρίτη και του Σπιζαετού.
  - vii) Δημιουργία τοπικού κέντρου πρώτων βοηθειών για την άγρια ζωή, σε συνεργασία με την περιβαλλοντική οργάνωση ANIMA.
  - viii) Δημιουργία 15 μικρών υδατοσυλλογών για την άγρια ζωή και παρεμβάσεις αποκατάστασης-διαχείρισης 5 εκταρίων παράκτιων υγροτόπων για να αυξηθεί η αφθονία της τροφής των δύο αρπακτικών ειδών πτηνών.
  - ix) Εγκατάσταση και προώθηση της χρήσης σηματοδύρων αγκυροβόλησης που δεν βλάπτουν τα λιβάδια Ποσειδωνίας και οριοθέτηση των περιοχών εποχιακής ρύθμισης της αλιείας.

- χ) Συνολική βελτίωση της ευαισθητοποίησης του κοινού μεταξύ των κατοίκων, των επισκεπτών και των διαφόρων ομάδων ενδιαφέροντος και φορέων για τη διατήρηση των 4 ειδών πτηνών στην περιοχή της ΖΕΠ Άνδρου.

ΑΡΘΡΟ 2

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση περιέχει τα ακόλουθα:

- Αντικείμενο
- Πόροι – Χρηματοδότηση
- Διάρκεια – Χρονοδιαγράμματα Υλοποίησης
- Υποχρεώσεις και Δικαιώματα των Συμβαλλομένων
- Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης
- Αρμοδιότητες της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης
- Τεχνική Ομάδα Υποστήριξης
- Τροποποιήσεις
- Ρήτρες
- Αποχώρηση αντισυμβαλλομένου
- Επίλυση διαφορών

ΑΡΘΡΟ 3

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

- 3.1** Αντικείμενο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης αποτελεί η διαχείριση της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Άνδρος: Κεντρικό τμήμα, γύρω νησίδες και παράκτια ζώνη» (GR4220028), για την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης των ειδών πτηνών προτεραιότητας που φιλοξενεί.
- 3.2** Η διαχείριση της ΖΕΠ θα γίνει σύμφωνα με το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης και τίθεται ως παράρτημα αυτής (Παράρτημα Ι).
- 3.3** Ειδικότερα, προβλέπονται οι ακόλουθες δράσεις:
- i) Εκπόνηση σχεδίων παρακολούθησης.
  - ii) Εκπόνηση σχεδίων επιτήρησης - φύλαξης και σχεδίων διάχυσης αποτελεσμάτων.
  - iii) Χαρτογράφηση ευαισθησίας.
  - iv) Δημιουργία επιθυμητών τιμών αναφοράς για τους πληθυσμούς των 4 ειδών προτεραιότητας στη ΖΕΠ (Μαυροπετρίτης, Σπιζαετός, Αιγαιόγλαρος και Θαλασσοκόρακας, προκειμένου να επιτευχθεί ικανοποιητική κατάσταση διατήρησής τους.

- v) Διαχείριση των ενδιαιτημάτων αναπαραγωγής για τα είδη πτηνών που φωλιάζουν σε νησίδες.
- vi) Εξάλειψη αρουραίων σε επιλεγμένες αποικίες του Μαυροπετρίτη, του Αιγαιόγλαρου και του Θαλασσοκόρακα.
- vii) Έλεγχος του τοπικού πληθυσμού του Ασημόγλαρου για τον μετριασμό της θήρευσης των αυγών / νεοσσών και τον ανταγωνισμό για τροφή, ώστε να αυξηθεί η αναπαραγωγική επιτυχία των ειδών στόχων.
- viii) Τοποθέτηση συστάδων αυτοφυούς θαμνώδους βλάστησης και δημιουργία τεχνητών φωλιών για τα είδη πουλιών που αναπαράγονται στις νησίδες, για να αυξηθεί η φέρουσα ικανότητα του συγκεκριμένου βιοτόπου και να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε αυτόν.
- ix) Εντοπισμός, διαχείριση και προστασία των κύριων ενδιαιτημάτων τροφοληψίας του Αιγαιόγλαρου και του Θαλασσοκόρακα.
- x) Εγκατάσταση σημαδούρων αγκυροβόλησης σκαφών που δεν βλάπτουν τα λιβάδια Ποσειδωνίας.
- xi) Αναγνώριση των σημαντικών χερσαίων περιοχών αναζήτησης τροφής του Μαυροπετρίτη.
- xii) Αναζωογόνηση των γεωργικών πρακτικών σε εγκαταλειμμένους αγρούς που θα νοικιαστούν από τον Δήμο Άνδρου στο πλαίσιο του προγράμματος, για την αύξηση της αφθονίας των εντόμων.
- xiii) Δημιουργία μικρών υδατοσυλλογών και περιορισμένης κλίμακας παρεμβάσεις προστασίας-αποκατάστασης των παράκτιων υγροτόπων, για την αύξηση της διαθεσιμότητας νερού και της ποιότητας των ενδιαιτημάτων των εντόμων που αποτελούν τροφή του Μαυροπετρίτη.
- xiv) Διαχείριση των πληθυσμών της νησιωτικής πέρδικας (*Alectoris chukar*) και των περιστεριών (*Columba spp.*) μέσω της καλλιέργειας εγκαταλειμμένων αγρών, παρεμβάσεων βελτίωσης του βιοτόπου τους και αναζωογόνησης των παραδοσιακών περιστερώνων για την αύξηση της διαθεσιμότητας της τροφής του Σπιζαετού.
- xv) Πιλοτική διετής λειτουργία του προγράμματος επιτήρησης-φύλαξης της ΖΕΠ, με τεχνικά μέσα (εξοπλισμένο πολυεστερικό σκάφος και αυτοκίνητο 4x4) και προσωπικό του προγράμματος.
- xvi) Υλοποίηση μίας εκτεταμένης και καλά εστιασμένης εκστρατείας ευαισθητοποίησης του κοινού, με βάση σχέδιο επικοινωνίας που θα εστιάζεται σε διάφορες κοινωνικές ομάδες στόχους, για τη διατήρηση των ειδών προτεραιότητας, καθώς και για την προώθηση του δικτύου Natura 2000 και των προστατευόμενων περιοχών της Άνδρου.

- xvii) Οργάνωση συναντήσεων εργασίας και συνεδρίου που αφορούν συγκεκριμένες δράσεις διατήρησης και διαχείρισης της ΖΕΠ.
- xviii) Εκπόνηση προγράμματος επιστημονικής παρακολούθησης που θα αξιολογήσει τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων στους πληθυσμούς και τα ενδιαφέροντα των ειδών στόχων και θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των δράσεων του έργου.

3.4 Οι ανωτέρω δράσεις είναι σύμφωνες με τις κατευθυντήριες γραμμές και προτεραιότητες που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Birdlife International στα Διεθνή Σχέδια Δράσης Ειδών για τα 4 είδη-στόχους.

ΑΡΘΡΟ 4

ΠΟΡΟΙ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

- 4.1** Ο συνολικός προϋπολογισμός για την υλοποίηση των προβλεπόμενων στο άρθρο 3 της παρούσας ανέρχεται σε ... € ετησίως, για την περίοδο από 1.1.2014 έως 31.12.2015. Το ποσό αυτό καλύπτεται από το πρόγραμμα Life. Το ποσό αυτό είναι δυνατόν να αυξηθεί με πρόσθετους πόρους (ενδεικτικά, ανταποδοτικά τέλη από το Δήμο Άνδρου, Πράσινο Ταμείο, χορηγίες). Ανάλυση του προϋπολογισμού αυτού περιέχεται στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσας.
- 4.2** Για την περίοδο από 1.1.2016 έως 31.12.2017 ο προϋπολογισμός θα ανέλθει κατ' ελάχιστον σε ... € ετησίως. Το ποσό αυτό θα προέλθει από τις δράσεις που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο της προκειμένης Προγραμματικής Σύμβασης για συγκέντρωση των σχετικών ποσών. Ανάλυση του προϋπολογισμού αυτού περιέχεται στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσας.
- 4.3** Οι πόροι θα εκταμιεύονται από το Δήμο Άνδρου με την έκδοση των νόμιμων παραστατικών, κατόπιν προέγκρισης από την Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης, όπως αυτή προβλέπεται στην παρούσα Σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

- 5.1** Η Προγραμματική Σύμβαση έχει διάρκεια τεσσάρων (4) ετών και εκκινεί από την 1.1.2014 και λήγει την 31.12.2017.
- 5.2** Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων της Προγραμματικής Σύμβασης και του Σχεδίου Διαχείρισης παρουσιάζεται στο Παράρτημα ΙΙΙ που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Σύμβασης.
- 5.3** Το χρονοδιάγραμμα είναι δυνατόν να τροποποιηθεί με αιτιολογημένη απόφαση της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης.

5.4 Εάν κατά τη διάρκεια ισχύος της προκειμένης Προγραμματικής Σύμβασης εκδοθεί Προεδρικό Διάταγμα για το χαρακτηρισμό της Ζώνης Ειδικής Προστασίας «Κεντρικό Τμήμα, Γύρω Νησίδες και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη της Άνδρου», ως Φυσικού Περιφερειακού Πάρκου, τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του τελευταίου.

ΑΡΘΡΟ 6

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ

6.1 Οι συμβαλλόμενοι αναλαμβάνουν τις παρακάτω υποχρεώσεις, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους:

- Να συνεργάζονται για την προσήκουσα υλοποίηση του αντικειμένου της Προγραμματικής Σύμβασης και του Σχεδίου Διαχείρισης.
- Να επιβλέπουν και να παρακολουθούν την πορεία εξέλιξης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της Προγραμματικής Σύμβασης και του Σχεδίου Διαχείρισης.
- Να ορίσουν τους εκπροσώπους τους και τους αναπληρωτές τους στην Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης.
- Να προβαίνουν στις αναγκαίες οργανωτικές και διοικητικές ενέργειες, καθώς και να λαμβάνουν τις αντίστοιχες αποφάσεις σε συνεννόηση με τους αναγκαίους φορείς για την υλοποίηση των ενεργειών της Προγραμματικής Σύμβασης και του Σχεδίου Διαχείρισης για την καλύτερη αποτελεσματικότητά τους.
- Να παρέχουν έγκαιρα την αναγκαία πληροφόρηση σχετικά με οργανωτικές ή διοικητικές αλλαγές που επηρεάζουν την υλοποίηση της Προγραμματικής Σύμβασης.
- Να μεριμνούν για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του έργου που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης.
- Να συνδράμουν στην εξεύρεση οικονομικών πόρων.

6.2 Επιπλέον των ανωτέρω, ο Δήμος Άνδρου έχει τις ακόλουθες πρόσθετες υποχρεώσεις:

- Να διαθέσει κατάλληλο χώρο, στον οποίο θα πραγματοποιούνται οι συνεδριάσεις της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης και να παρέχει την απαραίτητη διοικητική υποστήριξη.
- Να μεριμνά για την προσήκουσα λειτουργία των γραφείων και λοιπών χώρων που είναι απαραίτητοι για τη διαχείριση της ΖΕΠ.
- Να επικουρεί την ομάδα επιτήρησης-φύλαξης της ΖΕΠ.
- Να μεριμνά για τη συντήρηση του αυτοκινήτου 4x4 και του σκάφους που έχουν αποκτηθεί από το πρόγραμμα Life και να φροντίζει για την τροφοδοσία της λειτουργίας τους.
- Να διαθέσει κατάλληλο προσωπικό για την υλοποίηση των αποφάσεων της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης (Ομάδα Υλοποίησης). Το προσωπικό αυτό είτε θα διατεθεί από το μόνιμο

προσωπικό του Δήμου Άνδρου ή θα προσληφθεί με σύμβαση, πλήρους ή μερικής απασχόλησης, κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας και σύμφωνα με τα προσόντα που θα έχει διαμορφώσει η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης.

- Να μεριμνήσει για την υλοποίηση του προγράμματος European Voluntary Service (EVS), κατόπιν συνεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς.
- Να τηρήσει χωριστό τραπεζικό λογαριασμό, σύμφωνα με το σύστημα λογιστικού διαχωρισμού, στο οποίο θα κατατίθενται οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι και να τον διαχειρίζεται σύμφωνα με τις αποφάσεις της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης.

ΑΡΘΡΟ 7

ΚΟΙΝΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

- 7.1** Προκειμένου για τη διαχείριση της ΖΕΠ Άνδρου και την υλοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης, συστήνεται όργανο με την επωνυμία «**Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης**» της Προγραμματικής Σύμβασης, με έδρα την Άνδρο και πενταμελή σύνθεση.
- 7.2** Η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη:
- Ένας (1) εκπρόσωπος από το Δήμο Άνδρου, με τον αναπληρωτή του.
  - Ένας (1) εκπρόσωπος από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, με τον αναπληρωτή του.
  - Ένας (1) εκπρόσωπος από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, με τον αναπληρωτή του.
  - Ένας (1) εκπρόσωπος από το Δασαρχείο Άνδρου, με τον αναπληρωτή του.
  - Ένας (1) εκπρόσωπος από το Λιμεναρχείο Άνδρου, με τον αναπληρωτή του.
- 7.3** Στην Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης συμμετέχουν άνευ δικαιώματος ψήφου και οι εξής φορείς:
- Ένας (1) εκπρόσωπος από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, με τον αναπληρωτή του.
  - Ένας (1) εκπρόσωπος από την εταιρεία συμβούλων «NCC επε», με τον αναπληρωτή του.
- 7.4** Το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της Προγραμματικής Σύμβασης, οι συμβαλλόμενοι και οι λοιποί φορείς ορίζουν τα μέλη της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης.
- 7.5** Πρόεδρος της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης ορίζεται ο εκπρόσωπος από το Δήμο Άνδρου. Χρέη Γραμματέα εκτελεί μέλος της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης που θα εκλεγεί στην πρώτη της συνεδρίαση.
- 7.6** Η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει σε χώρο που θα της διαθέσει ο Δήμος Άνδρου, ο οποίοςς μεριμνά και για τη διοικητική υποστήριξη του έργου της.
- 7.7** Την Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης συγκαλεί ο Πρόεδρος της τακτικά μία φορά το μήνα και έκτακτα όταν το ζητήσει εγγράφως ένα από τα μέλη της, κατόπιν πρόσκλησης. Στην πρόσκληση αναγράφονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ενώ ειδοποιούνται τα μέλη της εγκαίρως και εγγράφως. Συγχρόνως, μαζί με την πρόσκληση αποστέλλεται κάθε αναγκαίο πληροφοριακό υλικό

για ενημέρωση των μελών. Ο Γραμματέας τηρεί πρακτικά, τα οποία κοινοποιεί σε όλα τα μέλη μετά τη συνεδρίαση, αφού υπογραφούν. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων φυλάσσονται στο Δήμο Άνδρου.

- 7.8** Η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης βρίσκεται σε απαρτία, όταν παρόντα είναι τουλάχιστον τρία από τα μέλη της, τα οποία διαθέτουν δικαίωμα ψήφου. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται από τα παρόντα μέλη που διαθέτουν δικαίωμα ψήφου, με πλειοψηφία και με τη σύμφωνη γνώμη του φορέα που έχει εκ του νόμου αρμοδιότητα επί του ζητήματος που κάθε φορά συζητείται. Οι αποφάσεις πρέπει να είναι αιτιολογημένες.
- 7.9** Τα μέλη διατηρούν το δικαίωμα αλλαγής του εκπροσώπου τους στην Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης. Στην περίπτωση αυτή οφείλουν έγκαιρα να γνωστοποιήσουν την αλλαγή αυτή εγγράφως στα λοιπά μέλη.
- 7.10** Οι λοιπές λεπτομέρειες που ενδεχομένως απαιτηθούν για τη λειτουργία της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης, καθορίζονται με αποφάσεις της.
- 7.11** Τα μέλη της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης ουδεμία αμοιβή λαμβάνουν για τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους.
- 7.12** Το έργο της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης διαρκεί καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 8

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

- 8.1** Έργο της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης είναι ο συντονισμός και η παρακολούθηση της τήρησης των όρων της Προγραμματικής Σύμβασης και του Σχεδίου Διαχείρισης, η υποβολή της υλοποίησης του αντικειμένου αυτής, η επίλυση κάθε διαφοράς μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, σχετικής με την ερμηνεία των όρων της Προγραμματικής Σύμβασης ή τον τρόπο εφαρμογής της, καθώς και κάθε άλλη ενέργεια, η οποία αποσκοπεί στην τήρηση των όρων της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης, ακόμη και αν δεν ορίζεται ρητώς στο παρόν άρθρο, τηρουμένης της κείμενης νομοθεσίας.
- 8.2** Ειδικότερα, η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης έχει την υποχρέωση να υλοποιεί τα είδη δράσης που προβλέπει το Σχέδιο Διαχείρισης της ΖΕΠ, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του, καθώς και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 της παρούσας.
- 8.3** Το έργο της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης επικουρεί η Τεχνική Ομάδα Υποστήριξης του άρθρου 9 της παρούσας, της οποίας η εισήγηση ζητείται υποχρεωτικά για όλα τα ζητήματα και πριν ληφθεί οιαδήποτε απόφαση της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης. Η εισήγηση της Τεχνικής Ομάδας Υποστήριξης δεν είναι δεσμευτική για την Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης. Εντούτοις, η

Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης θα πρέπει να αιτιολογήσει ειδικώς το λόγο για τον οποίο δεν ακολουθεί την εισήγηση της Τεχνικής Ομάδας Υποστήριξης.

- 8.4** Η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης καθορίζει τα απαραίτητα ελάχιστα προσόντα των προσώπων που θα κληθούν να υλοποιήσουν τις αποφάσεις της (Ομάδα Υλοποίησης). Η σύνθεση της Ομάδας Υλοποίησης καθορίζεται σε παράρτημα της παρούσας (Παράρτημα ΙV).
- 8.5** Η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης αποφασίζει για την πορεία των εκταμιεύσεων προς υλοποίηση της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης και του Σχεδίου Διαχείρισης. Ειδικότερα, η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης παρέχει την προέγκρισή της επί του προϋπολογισμού που θα διατεθεί για τις δράσεις που προβλέπει η Προγραμματική Σύμβαση και το Σχέδιο Διαχείρισης. Ακόμη, η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης λαμβάνει αντίγραφα των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της εκάστοτε χρηματοδοτούμενης δράσης και μέχρι την ολοκλήρωσή της. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και για οποιαδήποτε τροποποίηση του προϋπολογισμού των προς χρηματοδότηση δράσεων.
- 8.6** Η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης καταρτίζει και εγκρίνει έως την 31.12.2004 χρηματοδοτικό πλαίσιο, το οποίο θα αφορά την περίοδο από την 1.1.2016 έως την 31.12.2017, κατόπιν εισήγησης της Τεχνικής Ομάδας Υποστήριξης.
- 8.7** Η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης υλοποιεί το χρηματοδοτικό πλαίσιο της ανωτέρω παραγράφου εντός της περιόδου από την 1.1.2015 έως την 31.12.2015 και επιφέρει τις απαραίτητες τροποποιήσεις, προκειμένου να επιτευχθεί ο ελάχιστος προϋπολογισμός του άρθρου 4.2 της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 9

ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

- 9.1** Για την επιστημονική παρακολούθηση και υποστήριξη της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Προγραμματικής Σύμβασης και του Σχεδίου Διαχείρισης, συγκροτείται πενταμελής επιστημονική επιτροπή με τον τίτλο «**Τεχνική Ομάδα Υποστήριξης**», η οποία αποτελείται από τους παρακάτω:
- ...
  - ...
- 9.2** Στην ανωτέρω Τεχνική Ομάδα Υποστήριξης παρέχεται έγκαιρα από τους συμβαλλόμενους κάθε δυνατή πληροφορία για την επιστημονική παρακολούθηση της Προγραμματικής Σύμβασης και του Σχεδίου Διαχείρισης.
- 9.3** Η Τεχνική Ομάδα Υποστήριξης είναι υποχρεωμένη να παρέχει τη γνώμη της (εισήγηση) σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την Προγραμματική Σύμβαση και το Σχέδιο Διαχείρισης και να

συνεργάζεται με την Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την υλοποίηση του αντικειμένου της Προγραμματικής Σύμβασης και του Σχεδίου Διαχείρισης.

ΑΡΘΡΟ 10

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

- 10.1** Τροποποίηση της παρούσας είναι δυνατόν να γίνει, εφόσον κριθεί αναγκαίο, ύστερα από νεώτερη έγγραφη συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης. Καμία τροποποίηση της Προγραμματικής Σύμβασης και των Παραρτημάτων της δεν αναγνωρίζεται χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση των νομίμων εκπροσώπων των συμβαλλομένων μερών.
- 10.2** Η μη άσκηση δικαιωμάτων ή η παράλειψη υποχρεώσεων από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος ή η ανοχή καταστάσεων αντίθετων προς την Προγραμματική Σύμβαση, καθώς και η καθυστέρηση στη λήψη μέτρων που προβλέπει η Σύμβαση αυτή από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτηση των συμβαλλομένων μερών από δικαίωμα ή απαλλαγή από υποχρεώσεις τους ή αναγνώριση δικαιωμάτων στα συμβαλλόμενα μέρη, που δεν αναγνωρίζονται από αυτή την Προγραμματική Σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ 11

ΡΗΤΡΕΣ

- 11.1** Τα συμβαλλόμενα μέρη οφείλουν να εφαρμόζουν τους όρους της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης. Η παράβαση οποιουδήποτε από τους όρους της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης – που θεωρούνται όλοι σημαντικοί – ή η παράβαση του νόμου ή της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών από ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη, δίνει το δικαίωμα στο άλλο να ζητήσει κάθε θετική ή αποθετική ζημία.
- 11.2** Ειδικότερα, σε περίπτωση παράβασης των όρων της Σύμβασης μπορεί να επιβληθούν, με αποφάσεις της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης, μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες ρήτρες:
- Σύσταση εφαρμογής των όρων της Σύμβασης.
  - Αποζημίωση για τη ζημία που έχει επέλθει από τη μη εφαρμογή των όρων της Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 12

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ

Η αποχώρηση ενός εκ των αντισυμβαλλομένων συνεπάγεται αυτομάτως την καταγγελία της Προγραμματικής Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 13 ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που αφορά στην εκτέλεση και ερμηνεία των όρων της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης και η οποία δεν θα επιλύεται από την Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης, δύναται να επιλύεται από τα αρμόδια Δικαστήρια της .....

Αυτά συμφώνησαν, συνομολόγησαν και συναποδέχθηκαν τα συμβαλλόμενα μέρη και προς απόδειξη, αφού αναγνώσθηκε η Προγραμματική αυτή Σύμβαση, υπογράφεται σε ... (...) αντίτυπα, ως ακολούθως:

Τα συμβαλλόμενα μέρη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

